

1997
NOVEMBER
LAPKRITIS
Nr. 9

SKAUTU AIDAS

SKAUTU AIDAS

"SKAUTU AIDAS" (USPS 497-840) Periodical Publication is published monthly, except July and August for \$10 per year by Lithuanian Scouts Association, Inc. a non profit Illinois Corporation, 4613 W. 106th Place, Oak Lawn, IL. 60453-5246

Periodicals postage paid at Oak lawn, IL and additional mailing offices.

POSTMASTER: Send address changes to SKAUTU AIDAS, 4613 W. 106 Pl., Oak Lawn, IL 60453-5246

Office of Publication
SKAUTU AIDAS
4613 W. 106th Place
Oak Lawn, IL, 60453-5246

Managing Editor
Mrs. Albina Ramanauskas
4613 W. 106th Place
Oak Lawn, IL 60453-5246

Oficialus LIETUVIŲ SKAUTŲ S-GOS organas

Isteigtas 1923.III.15, Šiauliuosė, Lietuvoje
Leidžia LSS TARYBOS PIRMIJA

Redaktorius
v.s. Antanas Saulaitis ir Pelėdų skiltis.
2345 West 56 Street
Chicago, IL 60636

Administratorė
v.s. Albina Ramanauskienė
4613 W. 106 Pl.
Oak Lawn, IL 60453

Prenumeratos mokestis \$10.00
Oro paštų į užsienį \$40.00
Garbės leidėjo \$30.00
Garbės prenumerata \$20.00

Viršelyje: Iškilmingoje Klaipėdos dienos sueigoje keliame "Nerijos" jūrų skaučių tunto ir "Lituanicos" tunto jūrų skautų vimpilai.

Nuotr. J. Tamulaičio

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

SKAUTŲ AIDĄ PARĖMĖ

Gailutė Skučienė, Hilton, NY - \$30.00
v.s. Mykolas Manomaitis, - \$100.00

Danutė Van Sant, Holland, PA - \$25.00
Regina Petrauskas, West Mont, IL - \$20.00
Aldona Pintch, W. Milford, NJ - \$20.00
Daiva Bakšys, Orland Park, IL - \$5.00

Mums rašo

v.s. Mykolas Manomaitis sveikidamas "Skautų Aido" darbuotojus nepamiršo ir paremti. Jis žino, kad parama reikalinga. O iš kur gauti, jeigu ne iš "senų vilkų" kaip Mykolas.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Sesei Albinai Ramanauskienei

Sveikinu Jus ir "Skautų Aido" štabą ir linkiu ištvermės Jūsų darbe. Siunčiu Jums keturių metų įrištus "Sk. A."

Jurgis Stankūnas

P.S. Jurgis labai gražiai įrišo į kietus viršelius "Skautų Aidą"

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

SVEIKINAME

1922
75
1997

LIETUVIŲ
JŪRŲ
SKAUTŲ
SKAUČIŲ
SUKAKTUVINIS
LEIDINYS

Redagavo j.v.s. Irena Regienė

Mieli broliai, mielos sesės,

Lietuvių Skautų sąjungos vardu sveikinu jūrų skautus, švenčiančius 75 m. veiklos jubiliejų ir jūrų skaites, švenčiančias 60 m. veiklos sukaktį.

Su jūriniu skautavimu pati arčiau susipažinau, kai persikėliau iš Didžiosios Britanijos į Bostoną 1965 m. Tuo metu Bostone jūrų skautų veikla buvo stipri, bet trūko vadovių. j.s. Gintaras Čepas prikalbino vadovauti sesėms. Išmokau jūrinę idėją iš vadovėlių ir iš pačių jūrų skaučių, kurioms vadovavau. Malonūs prisiminimai.

Džiaukitės jūrine skautiška idėja, nes ji yra svarbi skautavimo dalis jūsų gyvenime. Linkiu jums padidinti gretas, kad galėtumėte dar daug daug metų gyvuoti.

Su geriausiais skautiškais linkėjimais.

Gero Vėjo!

v.s. Birutė Banaitienė

LSS Tarybos Pirmijos-pirmininkė

Man tenka ypatingai malonų pareigą sveikinti brolius jūros skautus 75 metų ir seses jūros skaites 60 metų gyvavimo jubiliejaus proga. Jūrų Skautija per tą laikotarpį išaugino gražias eiles vadovų ir Jūrų Skautijos labai dirbančio jaunimo, kad tikrai yra kuo jiems pasididžiuoti ir džiaugtis.

Akademiniis Skautų sąjūdis linki jūrų skautams ir skautėms gero vėjo pilnos ateities ir sėkmės visuose užsimojimuose. Džiaugiamės tuėdami tokius geros nuotaikos pilnus brolius ir seses mūsų plačioje skautiškoje šeimoje.

Su nuoširdžiausiais skautiškais linkėjimais,

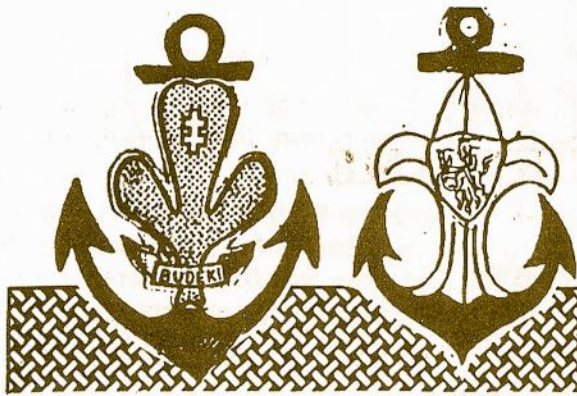
s. fil. Rimantas Griškelis

Akademinio Skautų sąjūdžio vadijos pirmininkas

Lietuviška koplytėlė su jūrų skautų lelijėle Jaunimo centro kieme nuolat primena ilgametį jūrų skautų kapelioną T. Joną Raibų. Lietuviai jėzuitai sveikina jūrų skautus 75 m. ir jūrų skaites 60 m. sukakties proga, džiaugdamiesi galėję pasitarnauti stovyklose bei šventėse ir renginiuose ir vis priminti, kad Dievas kalba, kai pučia švelnus vėjelis.

v.s. fil. Antanas Saulaitis

Lietuvių Jėzuitų Provincijolas

JŪRŲ SKAUTŲ 75 METŲ JUBILIEJUS

B. STUNDŽIA

Šiais metais vienintelei lietuvių jaunimo organizacijai jūros skautams sukako 75 metai. Reikia tikėtis, kad šis susibūrimas sulauks 100 ir daugiau metų.

Šia proga prisiminkime ir pirmuosius jūros skautų vadovus brolius Julijų Kostą ir Petrą Jurgėlas, kurių dėka jūros skautai įsisteigė, žengė pirmuosius sunkius žingsnius, išsilaikė ir vėliau išaugo.

Pirmasis jūros skautų vadovas, 1922 m. kovo mėn. 12 d. sudaręs pirmąją jūros skautų (tada dar vandens skautų) Algimanto draugovę buvo Julius Jurgėla. Jam į talką atėjo brolis Kostas, kuris ruošė vadovėlių ir rinko senus jūrinius įvairius ir kūrė naujus, be to 1924 m. vadovavo pirmam tolimam plaukimui iš Kauno į Klaipėdą. Vėliau, Juliui ir Kostui išvykus į JAV, Jūros skautijos vairą perėmė Petras, kuris 1927 m. Jūros skautiją įjungė į Skautų sąjungą.

Julius Jurgėla gimė, JAV 1906 sausio 9 d. 1918 m. įstojo Vilniuje į skautų draugovę.

1921 m. iš lenkų okupuoto Vilniaus grįžo į nepriklausomą Lietuvą. 1923 m. dalyvavo Klaipėdos vadavime. 1924 m. išvyko į JAV, kur 1932 m. baigė medicinos mokslus. 1942 m. buvo pašauktas į JAV karo aviaciją.

Visą laiką domėjosi jūros skautų veikla. Mirė prieš kelius metus. Čia pateikiu kelias ištraukas iš jo laiško:

„Niekad neužmiršiu to entuziazmo, kurį rodė pirmieji Lietuvos jūros skautai, įsijungę į 1-ąjį Kng. Algimanto laivą Kaune. Sudarėm dvi valtis — tuomet skiltis. Joms vadovavo jauni, žvalūs gimnazistai skiltininkai P. Jaruševičius ir J. Dainauskas. Nei jie, nei aš pats, būdamas laivo vadu, nieko neišmanėm apie jūrininkystę. Visi algimantiečiai buvo nuoširdūs, darbštūs ir draugiški skautai. Svajodami apie tautinį laivyną, susiorganizavome į jūros skautų vienetą 1922 m. kovo 12 dieną — t.y. tuo metu, kada Nepriklausomoji Lietuva buvo ką tik atgavusi Palangą su siauru pajūrio ruožu ir dar neturėjo nei Klaipėdos krašto, nei vieno uosto, nei vieno savo laivo. Iš lietuvių tarpo pirmieji į savo organizacinį ženklą įkėlėme Inkarą. Bet pirmiausia stengėmės išsiugdyti gerus skautus“.

Kauno jūros skautams, atplaukus į Klaipėdą, jų idejomis susižavėjo vietos jaunimas ir sudarė budžių draugovę, kuri 1926 m. įsigijo motorburinį 25 tonų kuterį, kurį pavadino „Budys“. Šiuo laivu, iki jo sudužimo 1933 m. liepos

mėn. 15 d., buvo atlikta eilė plaukiojimų į artimus ir tolimesnius Baltijos uostus, pasiekiant Kopenhagą. Pirmasis budžių vadas buvo Martynas Brakas, kuris rengėsi tapti jūrininku, bet įstojęs į jūros skautų eiles tapo žymiu teisininku ir politiku. Beje, iš Kopenhagos sau ir žmoną „parsitraukė“. M. Braką pakeitė K. Plonaitis (miręs Norvegijoje).

Kaip daugumai lietuvių buvo svetimas jūros ir laivyno reikšmės supratimas, taip daugeliui skautų vadovų buvo neaiškūs jūros skautų tikslai ir dažnai veiklai nepritarė; kai kur vertė vadintis vandens skautais, draudė dėvėti jūrinės uniformas, o Kaune išardė pirmąją jūros skautų „Algimanto“ laivą. Bet laikai ir vadovai keitėsi, jūros skautai stiprėjo, ypač grįžus iš Italijos karo laivyno akademijos jūrų lttn. Pauliui Labanauskui. Taip pat reikėtų geru žodžiu paminėti tuometinį vyriausią skautininką pulk. J. Sarauską, rėmusį jūros skautus.

Buvo Juodkrantėje ir Klaipėdoje surengti vadams kursai, keliolika jūros skautų 1936-37 metais mokėsi Buravimo mokykloje Klaipėdoje ir po kiek laiko išlaikė jachtų vadų egzaminus. Į talką stėjo ir jūros skautės.

Jūros skautams vadovaujant R. Visockiui buvo sudarytas štabas, paruoštos naujos patyrimo laipsnių programos, įvesta jūros skautininkų laipsniai.

1939 m. iš Klaipėdos į Šventosios uostą pervestos jachtos „Budys I“, „Budys II“ ir „Baltoji lelija“, kur vasaros metu suruošta vadovams buriavimo kursai, kurių metu padarytos paskutinės kelionės jūroje nuburiuojant į Liepoją ir Gotlandą.

Vokiečių okupacijos metu buvę jūros skautų vadovai suorganizavo Šiauliuose, Kaune ir Vilniuje buriuotojų klubus. Vėl atsikūrė jūros skautai Vokietijoje karo pabėgėlių stovyklose iš kur pasipylė užjūrius.

Ten išvystė gražią veiklą: JAV — Čikagoje, Clevelande, Los Angeles, Bostone, Kanadoje — Toronte, Montrealyje ir kitose mažesnėse lietuvių gyvenvietėse JAV, Kanadoje, Australijoje ir net Venesueloje.

Atlikta nemažai plaukiojimų Didžiuose ežeruose, Karibų jūroje, Ramiajame ir Atlanto bei Australijos vandenyse. Vienu metu jūros skautai buvo vėl sudarę Jūros skautiją, bet po kelerių metų prisijungė prie Skautų sąjungos. Dabar užjūryje veikla labai sumažėjo, bet užtat, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, Klaipėdoje jūros skautus subūrė V. Šliogeris, Kaune nemažą veiklą išvystė A. Malkevičiaus vadovaujamas „Divyčio“ laivas. Neatsilieka ir Vilniaus „Vidgauto“ laivas, kurio vadovas yra S. Budraitis ir globėjas dr. J. Šalkauskas.

Per 75 metus jūros skautai

savo darbu prisidėjo pastumti Lietuvą prie jūros, nors dar ne visai į jūrą. Iš jų eilių išėjo buriavimo sporto vadovai ir nemažai jūrininkų.

Tikimės, kad jaunoji karta išvystys pastangas visiems laikams pasukti tautą veidu į jūrą. Vėl noriai prisiminti jūros skautų pirmūno J. Jurgėlos laiško žodžius:

Man ypatingai džiugu, kad mūsų jūros skautai vėliau laisvoje Tėvynėje buvo ir net dabar išeivijoje yra puikiai su-

siorganizavę, turi gabių ir energingų jūros skautininkų ir yra daug nusipelnę Lietuvai ir jos sujūrinimui. Tiek Lietuvoje, tiek išeivijoje atsirado net jūros skaučių. Šis faktas mane maloniai nustebina, nes, atsimenu, Lietuvoje buvo nemaža tokių vyriškių, kurie bijojo, ne tik jūros bangų, bet ir upėje pasimaudyti.

Jūrinės lietuvių skautijos veikla patvirtina, kad ir algimantiečiai anuomet dirbo ir vargo neveltui.

„Baltijos jūros“ skautų, -čių laivo vėliava iškilmingoje skautiškoje vienetų sueigoje, Vokietijoje.

JŪRŲ SKAUTŲ ĮKŪRĖJAS 1957 METAIS RAŠĖ

Niekad neužmiršiu to entuziazmo, kurį rodė pirmieji Lietuvos jūros skautai, įsijungę į I Kng. Algimanto laivą Kaune. Sudarėm dvi valtis — tuomet skiltis. Joms vadovavo jauni, žvalūs gimnazistai skiltininkai P. Jaruševičius ir J. Dainauskas. Nei jie, nei aš pats, būdamas laivo vadu, nieko neišmanėm apie jūrininkystę. Visi algimantiečiai buvo nuosirdūs, darbštūs ir drausmingi skautai. Svajodami apie tautinį laivyną, susiorganizavome į jūros skautų vienetą 1922 m. kovo 12 dieną — t.y. tuo metu, kada Nepriklausomoji Lietuva buvo ką tik atgavusi Palangą su siauru pajūrio ruožu ir dar neturėjo nei Klaipėdos krašto, nei vieno uosto, nei vieno savo laivo. Iš lietuvių tarpo pirmieji į savo organizacinį ženklą įkėlėme inkarą. Bet pirmiausia stengėmės išsiugdyti gerais skautais.

Tokiomis sąlygomis pradėjome naują, bet sunkų darbą. Lietuvos Jachtklubo pirmininkas irž. Skardinskas buvo pirmasis ir entuziastingas mūsų darbo rėmėjas: leido mums naudotis Jachtklubo prieplauka, valtimis ir kt. turtu. Mes, 3 vadovai, dar nepatyrę laivininkystėje, kūrėm jūros skauto patyrimo laipsnių programas, reikalingus mūsų darbui lietuviškus terminus ir kt. Visi pradėjom lavintis vandens sporte, irklavime ir buiravime. Taip prasidėjo idomus ir gyvas darbas, pilnas neaiškumų, visokių trūkumų, sunkumų ir nuotykių. Bet algimantiečių idealizmas ir pa-

siryžimas nugalėjo tuos visus sunkumus ir kliūtis. Jų pradėtas sąjūdis paplito po visą Lietuvos kraštą.

Man ypatingai džiugu, kad mūsų jūros skautai vėliau laisvoje Tėvynėje buvo ir net dabar išėivijoje yra puikiai susiorganizavę, turi gabių ir energingų jūros skautininkų ir yra daug nusipelnę Lietuvai ir jos sujūrinimui. Tiek Lietuvoje, tiek išėivijoje atsirado net jūros skaučių. Šis faktas mane maloniai nustebina, nes, atsimenu, Lietuvoje buvo nemaža tokių vyriškių, kurie bijojo ne tik jūros bangų, bet ir upėje pasimaudyti. Jūrinės lietuvių skautijos 35 metų sukaktis šiandien patvirtina, jog algimantiečiai anuomet dirbo ir vargo neveltui.

Gero vėjo, mieli jūros skautai ir skautės!

ps. med. gyd. **Julius P. Jurgėla**

TAIP RAŠĖ SKAUTŲ SAJUNGOS PIRMŪNAS

Mūsų jūros skautai, įsikūrę laisvosios Lietuvos krašto viduje, pirmieji veržėsi į savąją jūrą, rodydami lietuvių visuomenei jūrinės meilės pavyzdį. Pirmasis jų laivas „Budys“ taip pat pirmas išnešė tautinę mūsų vėliavą į Baltiją ir ją garbingai nešiojo po svetimus uostus.

Daugeliu atžvilgiu Lietuvos jūros skautai pirmavo savo idealizmu, darbštumu ir žygiškumu. 35 metai rodo, jog mūsų jaunimas aukštai įvertina jūros skautų sąjūdį ir semiasi iš jo dvasinių vertybių bei fizinių jėgų savo stiprybei ir gyvastingiems Lietuvos reikalams.

Tegyvuoją mūsų jūros skautai ir skautės svetimuose krantuose bei kraštuose ir teneša vertingas savo duokles Tėvynės Lietuvos bei jos krantų išlaisvinimui ir Lietuvos laivyno atkūrimui! Gero vėjo to idealo link!

v.s. **Petras Jurgėla**

Jūrų skautės ir skautus sveikina „Skautų aidą“ redakcinė „Pelėdų“ skiltis. Iš k.: vs., Nijolė Užubalienė, vs. Janina Mikutaitienė ir jvs. Halina Plaušinitienė, viena iš pirmųjų jūrų skaučių steigėjų Lietuvoje,

JŪRŲ SKAUČIŲ 60 METŲ SUKAKTĮ ŠVENČIANT

jvs Milda Arlauskienė, LS Sesių jūrų skaučių skyriaus vedėja.

Sveikinu visas jūrų skaites Jubiliejinių metų proga. Jūrinis skautavimas teikia tikrą idealą ir sugeba taip įkvėpti, kad mes, brangindamos savo garbę pasižadame stengtis visomis jėgomis siekti to idealo.

Jūrų skaitės, šalia skautiškos ideologijos, puoselėja ir stengiasi skleisti jūrinę mintį. Mūsų programa pasižymi ištikimybė tai minčiai ir meile Baltijos jūrai.

Per 60 veiklos metų, mūsų veikloje pasižymėjo daug energingų vadovių. Mūsų pagarba visoms vadovėms, o ypač pirmūnėms Kauno „Birutės“ valties steigėjai Koletai Chmeliauskaitei-Jurskienei ir jos padėjęjai Halinai Plaušinienei. Vokietijoje, o vėliau ir Kanadoje, lietuvių jūrų skaučių veiklą pradėjo Birutė Grabauskaitė-Mažeikienė.

Emigracijoje pasižymėjo eilė

neminėsiu, bet išreikšiu padėką, nes jų dėka jūrų skaučių veikla plėtėsi ir augo.

Šešiasdešimties metų slinktyje, jūrų skaitės veikė Čikagoje, Toronte, Worchesteryje, Detroite, Los Angeles, Clevelande, Bostone ir Melbourne. Šiandien jūrų skaitės veikia Čikagoje, Toronte, Clevelande ir kt. Čikagoje „Nerijos“ tuntui šiuo metu vadovauja j.š. Viligailė Lendraitienė. Jūrų skautininkės priklauso skautininkų/kių vienetui „Grandžiai“. Kanadoje jūrų skaitės veikia Toronto „Šatrijos“ tunte, jų tuntininkė — j.ps. Dana Biskienė. Mišrus jūrinis vienetas veikia Clevelande. J.ps. Rūta Bobelytė-Degesenė, Florida, aktyviai prisideda prie žiemą vyk-

domų Buriavimo kursų pravedimo.

Metai po metų, iš kartos į kartą, perduodami mūsų jūriniai papročiai, apeigos ir šventės. Visų šešių dešimtmečių brangiausias turtas — mūsų jūrų skaitės. Jomis didžiujamės.

Sveikinu jus visas ir linkiu jums toliau puoselėti lietuvišką skautišką jūrinę idėją. Tegul jūsų darbai, svajonės ir šypsenos lydi mus į septintą veiklos dešimtmetį. Jūs esate mūsų ateitis.

Kartu sveikinu mūsų brolius taurius jūrų skautus ir skautininkus, jų 75 metų jubiliejaus proga. Mūsų nuoširdus bendradarbiavimas palengvins ateities veiklos kelionę.

Gero vėjo!

jvs Milda Arlauskienė
LSS Jūrų skaučių skyriaus vedėja

LSS Tarybos pirmininkės pareigas perimančiai vs. Birutei Banaitienei dovanėlę įteikia LS Sesių jūrų skaučių skyriaus vedėja jvs. Milda Arlauskienė.

JŪRŲ SKAUTŲ IR SKAUČIŲ SUKAKTUVINĖ SUEIGA

Jūrų skautų 75 metų ir jūrų skaučių 60 metų gyvavimo ir net per 3 kontinentus nusitęsios veiklos sukaktys š.m. spalio 17 d. buvo paminėtos Pasaulio lietuvių centre, Le-mont, IL, įvykusioje sueigoje.

Į erdvią PLC didž. salę, gražiai papuoštą Čikagos jūrų skautų ir skaučių stovyklų gairėmis, gairėlėmis, tebeveikiančių ir jau bures suglaudusių vienetų vėliavomis (tarp jų buvusios Jūrų Skautijos „Baltijos“ tunto vėliava) susirinko daugiau negu pusantro šimto jūrinio skautavimo narių ir rėmėjų. Dalyvių dauguma — vidutinio ir vyresnio amžiaus atstovai.

Salėn įžengiančius maloniai kvietė nedidelę estradą pusrąčiu juosiančių kėdžių eilės. Rudeninėmis gėlėmis papuoštos estrados gilumoje — JAV ir Lietuvos vėliavos, o priekyje, ant lietuviško lino staltiese užtiesto stalo didžiulis ažuolo lapų vainikas su 13 mėlynų žvakučių. Greta estrados — gražiai išstatytos „Lituanicos“ tunto jūrų skautų „Kng. Algimanto“ laivo ir „Nerijos“ jūrų skaučių tunto vėliavos.

Visų dėmesį traukė pasieniu nutysusi stalų eilė su patraukliai išdėstytomis skautiškos veiklos nuotraukomis. Čie būrėsi visi jauni ir vyresnieji. O patys mažiausieji nedrąsiai spietėsi salės gale prie stalo su užkapdžiais ir saldumynais bei suaugusiems tavos žadančiu kunkuliuojančiu virduliu.

7:30 val. vak. sueigą įvadinį žodžiu ir sveikinimu

pradėjo LS Seserijos Jūrų skaučių skyriaus vedėja jvs Milda Arlauskienė.

Pakviesti, salėn įžygiavo „Nerijos tunto“ sesės ir „Lituanicos“ tunto jūrų broliai. Ne per daugiausiai jų šianlien, mat penktadienio vakaras — lituanistinių mokyklų pamokų ruošinėjimas; tėvai nesutinka vaikų vežti. Ryt — lituanistinė mokykla ir po pamokų — sueigos.

Sugiedojus Lietuvos himną, sueigos vadovė jvs Violeta

Paulienė pateikia jūrų skaučių veiklos istorijos santrauką kiekvienam veiklos dešimtmečiui pažymėti pakviesdama uždegti žvakes — jvs Ireną Regienę, jvs Dalią Sruogaite, jvs Mildą Arlauskienę, jps. Rūtą Kirkuvienę, js. Taiydą Chiapettą ir js. Viligaile Lėndraitienę.

Po to jvs. Bronius Juodelis platokai apžvelgė jūrų skautų įsisteigimą ir veiklą Lietuvoje, Vokietijoje ir emigracijoje — JAV, Kanadoje ir Australijoje. Kiekvieną veiklos dešimtmetį pažymint, pakviesdamas uždegti žvakes: vs. fil. Joną Dainauską, jvs Bronių Juodelį, jvs Antaną Levaną, js Petrą

Jvs. Violeta Paulienė, suorganizavusi ir pravedusi jūrų skautų ir skaučių sukaktuvinę sueigą.
Nuotr. Br. Juodelio

Jokūbauską, jvs. dr. Algį Paulių ir „Lituanicos“ tunto jūrų skautą Dominyką Aukštuolį.

Žvakių liepsnelėms tarp žalių ažuolų vainiko lapo plazdant, susikaupimu ir tylos minute buvo pagerbti amžinybėn išplaukusieji broliai ir sesės.

Po to — sveikinimai ir prisiminimai.

Šiltu žodžiu sveikino jvs Dalia Sruogaitė. Ilgų metų skautavime jai ypač prisimintinu liko darbas su ūdrytėmis iš kurių užaugo pasigėrėtinos dabartinės vadovės.

„Aušros Vartų“/„Kernavės“ tunto vardu sveikino tuntininkė js. fil. Laima Rupinskienė.

„Sietuvos“ skautininkių ir vyr. skaučių draugovės vardu — draugininkė vs. fil. Jolanda Kerelienė.

JAV LB Vidurio apygardos

v-bos vardu sveikino js. fil. Birutė Vindašienė, o jos asistentės įteikė LB garbės pažymėjimus už veiklą su jauniu LSS ir LSB jūrų skautų, šių skyrių vedėjui jvs. fil. dr. Algiui Pauliui ir vedėjai jvs. Mildai Arlauskienei.

Perskaitytas vs Vlado Vijeikio sveikinimas.

Pirmosios jūrų skautų valties Lietuvoje valtininkas vs. fil. Jonas Dainauskas pasidalino pluoštu įdomių prisiminimų.

„Lituanicos“ tunto vardu sveikino tuntininkas ps. fil. Ričardas Chiapetta.

LSB Skautų skyriaus vardu sveikino jvs. fil. dr. Algis Paulius.

Raštu gauti sveikinimai iš LSS Tarybos Pirmijos pirminkės vs. Birutės Banaitienės, Akademinio Skautų sąjū-

džio vadijos pirm. fil. Rimo Griškėlio ir iš Lietuvių Jėzuitų provincijolo vs. fil. tėvo Antano Saulaičio, SJ.

Sueigos vadovė perskaitė LS Brolijos Vyriausio skautininko įsakymą, kuriuo (jam pačiam prašant) jvs. fil. dr. Algis Paulius atleidžiamas iš LSB Jūrų skautų skyriaus vedėjo pareigų, o šioms pareigoms skiriamas js. Petras Jokūbauskas.

Trumpai apžvelgęs savo 12 metų veiklą šiose pareigose, jvs. dr. Algis Paulius padėkojo visiems jam šiame darbe talkinusiems, o savo įpėdiniui linkėjo sėkmės ir ištvermės naujame išipareigojime. Brolio Petro Jokūbausko, perėmusio Jūrų skautų sk. vedėjo pareigas, žodis buvo trumpas — padėka jvs. dr. A. Pauliui už gerą pavyzdį pareigų vykdyme ir LSB Vyriausiam skautininkui vs. fil. Albinui Sekui už pasitikėjimą.

LS Sėsėrijos Vyriausios skautininkės įsakymą, kuriuo „Nerijos“ tuntas apdovanojamas Pažangumo žymeniu, perskaitė ir žymeniu „Nerijos“ tunto vėliavą papuošė LS Sėsėrijos VSP vs. Marytė Utz. Ši apdovanojimą tunto sesės priėmė su dideliu džiaugsmu.

Maloni visiems staigmena buvo, kai „Nerijos“ tunto adjutantei js. Taiydai Chiapetta perskaičius LSS Tarybos Pirmijos protokolo ištrauką paaiškėjo, kad ilgametė, skautiškoje veikloje nepailstanti jvs. Dalia Sruogaitė apdovanojama Geležinio Vilko ordinu. Žinia visų sueigos dalyvių buvo sutikta ilgu plojimu, o netikėtos staigmenos nuste-
bintos sesės Dalios akyse su-
žvilgo ašaros.

Sesės Dalios asmenį ir veik-

Jvs. fil. Bronius Juodelis sukaktuvinės sueigos dalyvius supažindina su lietuvių jūrų skautų istorija.

lą skautiškame, pedagoginia-
me, visuomeniniame, kultūri-
niame ir literatūriniame dar-
be trumpai aptarė jvs. Irena
Regienė.

Papuoštą Geležinio Vilko or-
dinu sesė Dalią pirmieji pas-
veikino sueigoje dalyvavę Ge-
ležinio Vilko ordinus turintieji
— vienas pirmųjų jūrų skautų
Lietuvoje vs. fil. Jonas Dai-
nauskas, jvs. fil. Bronius Juo-
delis, jvs. Irena Regienė. Pas-
kui sveikino LSS jūrų skaučių
skyriaus vedėja jvs. Milda Ar-
lauskienė, LS Sesių VSP
vs. Marytė Utz, sueigoje daly-
vavę skautininkai, -ės, vado-
vai, -ės, o „Nerijos“ tunto sesės,
ilga vora išsirikiavusios, kiek-
viena asmeniškai rožės įteiki-
mu sveikino visų mylimą va-
dovę ir sesė Dalią Sruogaitę.

Kiekvieną rudenį Čikagos
jūrų skautininkų „Grandis“
išrenka pavyzdingiausią tų
metų jūrų skautą ar skautę.
Šiais metais pavyzdingumu ir
pareigingumu pasiž. nėjusi
sesė Sabrina Česaite buvo
pasveikinta ir jai įteikta tradi-

Sukaktuvinėje sueigoje žvakutę uždega „Nerijos“ tunto tuntininkė jvs
Viligailė Lendraitienė.
Nuotr. Br. Juodelio

cinė dovana — irklas. Do-
vanėlė buvo įteikta ir pra-
ėjusios buriavimo stovyklės
vadovei gintarei Rimai Pau-
liūtei. Visiems sueigos daly-
viams buvo įteikti LSS ir LSB
jūrų skaučių ir skautų skyrių
parūpinti „AČIŲ“ ženkliai su
jūrų skautų ženklais.

Sueigai baigiantis, visus
brolius ir seses į naujus veik-
los metus gražiais linkėjimais
pakvietė „Nerijos“ tunto tunti-
ninkė js. Viligailė Lendraitie-
nė.

Padėkojusi sueigos rengė-

joms ir rengėjams, bei jai veik-
loje talkinusioms sesėms, LS
Sesių jūrų skaučių sky-
riaus vedėja jvs. Milda Arlaus-
kienė oficialiai užsklėdė Ju-
biliejinį metus linkėjimu:
„Sesės ir broliai, skleiskite
bures ir visi kartu laimingai
plaukite į ateitį. Gero vėjo!”

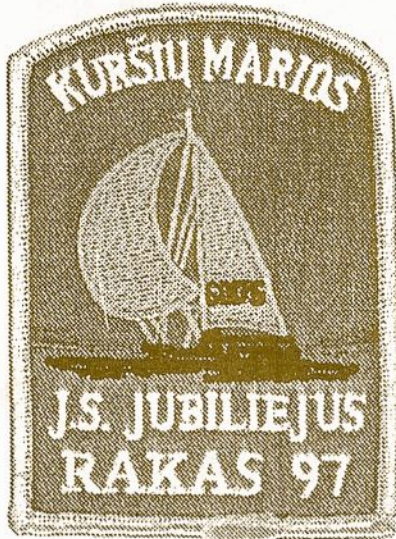
Po sueigos dar ilgokai bend-
rauta vaišinantis sesių pa-
ruoštais užkandėliais, džiau-
giantis gražia skautiška veik-
la, jaunųjų vadovų, -ių entu-
ziazmu, skautišku ir tautiniu
idealizmu.

IR

Jubiliejinėje jūrų skautų ir skaučių stovykloje vėliavų nuleidimui išsirikiav „Lituanicos“ tunto jūrų skautų va-
dovai js. Algis Jonušas, jvs. Antanas Levanas, js. Petras Jokūbauskas ir „Nerijos“ jūrų skaučių tunto vadovės
js. Taiyda Chiapetta, jps. Rasa Kelpšaitė ir jvs. Violeta Paulienė.

JUBILIEJINĖ DIENA „KURŠIŲ MARIŲ” STOVYKLOJĖ

Deimantinį jūrų skautų jubiliejų pagerbė visa didžioji Čikagos ir apylinkių skautų,čių šeima, šios vasaros stovykloje, ją pavadinant „Kuršių

Marių” vardu. Jubiliejinė jūrų skautų „Samogitios” pastovyklėje, laivo denyje rikiuojasi 46 bebrai, jūrų jaunieji, jūrų skautai, jūrų budžiai ir vadovai, su stovyklos viršininku j.v.s. dr. Algiui Paulium. Trijų „Lightning” klasės burlaivių ir keliolikos kanojų laivyną ežere tvarko niekad nepavargstantis „komodoras” j.v.s. Antanas Lėvanas. Visą „Kuršių Marių” stovyklą prižiūri stovyklos viršininkės ps. fil. Jūlytės Žukauskienės pavaduotojas j.b.j.ps. Algis Jonušas, pradėjęs skautauti prieš 30 metų jūrų skautų „Algimanto” laive Čikagoje. Jo šauni dukra Kristina stovykloje gintarės įžodyje pasižadėjo eiti tėvelio pėdomis ir dirbti jūrinės skau-

tijos labui.

Jubiliejinėje „Ventės Rago” jūrų skaučių pastovyklėje laivo denyje rikiavosi 30 sesių jubiliejinėje dienoje. Rako miško aukštumoje jau arti 30 metų tarnaujanti „Nerijos” jūrų skaučių tunto Čikagoje pasto-

vyklė dar tvirtai laikėsi, tik iš jos statytojų brolių ir sesių-veteranų tik aš tebuvaau šioje jubiliejinėje šventėje. Jaunoji Sėsėrijos jūrų skaučių vadovių grupė, su stovyklos viršininke j.s.fil. Taiyda Rudaityte-Chiapetta, puikiai tvarkėsi. Pastovyklės svetainės sienas puošė meniškai padaryti skaučių ištatai, Kuršių marių žvejų vėjų vardynas. Čia pat rymojo rūpintojėlis ir Laisvės aukuras. Virtuvės ir prausyklų pastatai dar puikiai tarnavo su mažais nuovargio ženklais. Juk tiek metų čia skambėjo jūrų skaučių juokas, šūkiai ir daina. Juk čia prabėgo dau-

„Kuršių Marių” stovyklos Rake jūrų skaučių „Ventės Rago” pastovyklėje stovyklavusios „Nerijos” tunto sesės. Pastovyklės viršininkė Taiyda Chiapetta

giat, negu pusė šiandien švenčiamo jūrų skaučių jubiliejaus.

Neatvykus į „Kuršių Marių“ stovyklą lietuviui kunigui, jubiliejinės dienos šv. Mišios buvo aukojamos 4 val. p.p. anglų kalba amerikiečio kunigo, stovyklai giedant lietuviškas giesmes bei vyresnėms skautėms atliekant skaitinius.

Jūrų skautų ir jūrų skaučių jubiliejinės dienos minėjimas liepos 19 d. buvo sujungtas su stovyklos vėliavų nuleidimu.

Stovyklos didžiojoje aikštėje išsirikiavo jūrų skaučių „Vėntės Rago“, jūrų skautų „Samogitia“, vyresniųjų skaučių „Mārijos Galinskaitės Žiūlpinės“, prityrusių skaučių „Raguvos“, skaučių „Aukso žuvytės“, paukštyčių „Smėlio dėžės“ pastovyklės ir prityrusių skautų ir skautų vyčių „Tilvikų“, skautų „Ungurių“ ir vilkiukų „Vandenynų gamtos draugų“ pastovyklės. Amžių

ml įvairiausia ir unifortma spalvingiausia buvo jaunų šeimų „Baltijos vaikų“ pastovyklė, su 110 stovyklautojų, vadovaujant ps. Vyteniui Lietuvninkui. Čia buvo jauni tėveliai, dauguma buvę skautai ir LSS prieauglis — vaikučiai iki 8 metų amžiaus:

Šaunios stovyklos komendantės Onutė Utz ir stovyklos viršininkės ps. fil. J. Žukauskienės raportas į jubiliejinę dieną atvykusiems Sėsėrijos V.S. v.s. fil. Ritai Penčylienei ir Brolijos V.S. v.s. fil. Albinui Sekui skelbė, kad „Kuršių Marių“ stovykloje stovyklauja 316 sėsių ir brolių. Skaiciai būtų buvę didėšni, jei į Jubiliejinę stovyklą būtų atvykę Toronto jūrų skautai bei jūrų skautės, ar kiti skautai, tės iš Clevelando bei Detroito. Deja, jų nebuvo.

Vienetų inspekciją atliko LSB ir LSS vyriausieji skautininkai, buvę LSB vyriausieji

skautininkai — j.v.s. Bronius Juodelis ir v.s. Gediminas Deveikis, kartu su stovyklos viršininke ir kitais vadovais, vadovėmis. Jubiliejus švenčiančius jūrų skautus ir jūrų skautes sveikino Sėsėrijos V.S. v.s. fil. Rita Penčyliene ir Brolijos V.S. v.s. fil. Albinas Sekas, perduodamas ir LSS Tarybos pirmininkės v.s. Birutės Banaitienės sveikinimus raštu, su geriausiais linkėjimais. Jūrų skautų veteranų vardu sveikino j.v.s. Bronius Juodelis, linkėdamas dabartiniams vadovams ir vadovėms daugiau jaunimo įtraukti į jūrinį skautavimą, padidinti gretas ir švėsti naujus jubiliejus Baltijos pakrantėje. Stovyklą sveikino ir Akademinio Skautų sąjūdžio valdybos pirmininko pavaduotoja v.s. fil. Gina Mačiulienė, pakviesdama į priekį ASS narius, atliekančius skautų,čių vadovų, viii nareigas tuntu vienetuose

„Kuršių Marių“ stovyklos Rake jūrų skautų „Samogita“ pastovyklėje stovyklavę „Lituanicos“ tunto jūrų skautai. Pastovyklės viršininkas jvs. fil. dr. Algis Paulius, virš. pavaduotojas jps. Romas Česas.

ir stovykloje.

Po vėliavų nuleidimo „Kuršių Marių“ jubiliejinė diena baigėsi didžiuoju laužu, kurį pravedė jaunieji laužavedžiai, laužavedės su naujoviškais šukiais.

Nakties tyloje, su būdingomis tradicijomis, buvo duoti nauji įžodžiai. Sekmadienio rytą vėliavų pakėlime buvo pasveikinti ir paskelbti naujus įžodžius davė sesės ir broliai.

Gintarės įžodį davė: v.v. Kristina Jonušaitė ir v.v. Laura Jokubauskaitė.

Jūrų skautės įžodį davė: Deana Juškytė, Giedrė Kazlauskaitė ir Aušra Pumputytė.

Vyresniųjų skaučių įžodį davė: Birutė Ankutė, Alicija Stankevčiūtė, Stefutė Utz, Indrė Žukauskaitė ir Birutė Jurjonaitė.

Prityrusios skautės įžodį davė: Aušra Brooks, Audra Adomėnaitė, Inga Janušaitė, Rasa Milo ir Aura Platakytė.

Granito kietumo skauto vyčio įžodį davė: Stepas Tharp, Petras Plačas, Vytas Januškis, Rimas Marčiulionis, Linas Jadwalis ir Darius Barkauskas.

Bendrą „Kuršių Marių“ stovyklos tvarka darė malonų įspūdį. Niekur nesimatė mėtomų popierių. Švara valgykloje buvo pavyzdinga, po valgio popierinius indus tvarkingai sudedant. Nesimatė meniškų papuošimų ar pionėrijos bei buitės renginių, tačiau lauko stalus bei virtuves turėjo prityrę skautai, vyresnės ir prityrusios skautės. Stovyklinė nuotaika visų buvo labai gera.

j.v.s.fil. Bronius Juodelis

„VENTĖS RAGO“ PASTOVYKLĖS VIRŠININKĖ

js. Taiyda Rudaitytė-Chiapetta

Čikagos „Nerijos“ jūrų skaučių tunto vadijos narė j. ps. Taiyda Rudaitytė-Chiapetta sėkmingai vadovavo šios vasaros jūros skaučių 60 metų gyvavimo sukaktuvei „Ventės Rago“ pastovyklei Čikagos skautų ir skaučių tuntų „Kuršių Marių“ stovykloje, Rake. Stovykla visoms sesėms paliko neužmirštamus prisiminimus.

Sesė Taiyda į LSS „Nerijos“ jūrų skaučių tunto ūdryčių veiklą įsijungė 1976 metais. Būdama darbšti ir uoli greit persiėmė skautamoksliu ir vystė vadovės privalumus. Pati dar labai jauna būdama jau buvo skiriama vadovauti jaunesnėms sesėms jūrų jaunių ir jūrų skaučių laivų vadės pareigose.

1985 m. LSS Vidurio rajono stovykloje buvo sporto vadovė.

Pradėjusi studijuoti universitete, 1987 m. įsijungė į Akademinių Skautų sambūrį. Buvo Akademinės skaučių draugovės Čikagoje vicepirmininkė ir kandidačių globėja. Čikagos tuntų stovyklose buvo stovyklos komendantė, stovyklos viršininkė. Bendroje tuntų stovykloje buvo prityrusių skaučių pastovyklės viršininkė. Buvo jūrų jaunių skyriaus viršininkė. Dalyvavo visuose LSS Sesių ir Brolijų ruoštuose suvažiavimuose. Dalyvavo Jubiliejinėje ir Tautinėje stovyklose. Noriai talkina įvairiuose skautiškuose darbuose ir renginiuose. Ypač uoli Kaziuko mugei pasiruošimo darbuose ir mugės pravedime. Už pareigingumą ir darbštumą vadovybės apdovanota PAŽANGUMO ir ŽUVĖDROS žymenimis.

Sesė Taiyda yra baigusi Kr. Donelaičio lituanistinę pradžios ir aukštesniąją mokyklą,

o taip pat ir Pedagoginį lituanistikos institutą. Daug metų priklauso tautinių šokių šokėjų grupei. Daugiau negu 10 metų dirba lituanistinėje Maiironio mokykloje, Lemonte. Baigusi pedagoginius mokslus Concordia universitete jau treči metai dirba Carter pradžios mokykloje, Čikagoje — dirba su antro skyriaus mokiniais. Sesei Taiydai linkime sėkmės ir niekad nepavargti dirbant jaunimui vadovavimo ir auklėjimo darbą.

JŪRŲ SKAUTĖS ČIKAGOJE

Pirmoji jūrų skaučių „Žuvėdrų“ valtis Čikagoje įsisteigė „Aušros Vartų“ tunte 1954 m. sausio 10 d. Valties steigėja ir pirmoji vadovė buvo Rimgailė Jonynaitė-Gustaitienė. Tų pačių metų pavasarį buvo įsteigta „Audrų“ valtis, o 1954 m. birželio 8 d. įsisteigė jūrų skaučių „Vaivos“ laivas, kuriam vadovavo v.v. dr. Aldona Survilaitė-Nakutienė.

Narių skaičiui išaugus iki trijų laivų, LSS Skaučių Sesių įsakymu nr. 21/119, 1957 m. lapkričio 23 d. įsteigtas „Juodkrantės“ tuntas. Pirmoji tuntininkė buvo s. Florentina

Kurgonienė. Tunto globėja buvo pakviesta vs. dr. Juzė Aglinskienė, tunto kapelionu — vs. kun. Jonas Raibužis, SJ.

Po šešerių metų gražios veiklos, 1963 m. lietuvių jūrų skautijos vadovams išstojus iš LSS, iš LS Sesių pasitraukė ir didesnė dalis „Juodkrantės“ tunto ir tuo vardu veikė už LSS ribų. Iki 1971 m. Sesių likusios susibūrė į „Nidos“ laivą, ilgainiui išaugusi į „Nerijos“ tuntą. 1971 m. gegužės mėn. „Nerijon“ įsijungė į LSS grįžusios „juodkrantietės“.

„NERIJOS“ TUNTAS

1963 m. kovo 12 d. „Juodkrantės“ tunto didžioji dalis pasitraukė iš LS Sesių, ir kartu su kitais atskilusiais jūrų skautais ir skautėmis išėjo savarankišką veiklą. Likusiuji LS Sesių dalis susibūrė į „Nidos“ laivą, kurio pirmoji vadė buvo s. Zita Dudėnienė, vėliau ps. Birutė Putriūtė. Laiko slinktyje vyresnėms išsiskirsčius į universitetus ir laive veiklai sumažėjus, LSS Vyriausioji skautininkė vs. Malvina Jonikienė, 1967 m. gegužės 27 d. pasirašytu įsakymu, įpareigojo ps. Aldoną Jovarauskienę organizuoti jūrų skautes ir ūdrytes bei atgaivinti Čikagoje nykstantį jūrų skaučių veikimą. Vienetui leista vadintis „Nidos“ laivu.

Pradžią buvo kukli: darbas pradėtas su šešiomis mergaitėmis. Pasklidus žiniai apie besikuriantį jūrų skaučių vie-

netą, „Nidos“ laivas greitai gausėjo vis naujomis narėmis. Pirmosios vadovės buvo: laivo vadė ps. Aldona Jovarauskienė, išdininkė vsl. Vida Račiūnienė, valtininkės sl. Živilė Karaliūnaitė ir sl. Giedrė Leonaitė.

Vienetui augant reikėjo daugiau šiai skautavimo šakai pasiruošusių vadovių. 1970 m. žiemą buvo prvesti 3 mėnesių intensyvūs jūrininkystės kursai. Juos atliko ir kursantes jūrų skaučių vienetais paruošė jvs. Bronius Juodelis. Kursus baigusios gintarių įžodį davė 9 suaugusios vadovės, gerą skautiško vadavimo patirtį įgijusios vadovaudamos skaučių vienetais. „Nidos“ laivui, turinčiam 40 narių, 1970 m. gegužės 18 d. buvo suteiktos vietininkijos teisės ir „Nerijos“ vardas. Vietininke paskiriama ps. Aldona Jovarauskienė.

Vietininkijai tolydžio augant, 1971 m. kovo 18 d. suteikiama „Nerijos“ tunto vardas ir teisės. Tuntininke skiriama ps. Aldona Jovarauskienė. Tų pačių metų gegužės mėn, tuntas vėl staiga padidėjo, jo veiklon įsijungus iš buvusios Lietuvos Jūrų Skautijos į LSS Sesių Čikagoje sugrįžus 39 narėms: jūrų skautininkėms, gintarėms, jūrų skautėms ir ūdrytėms. Tuntas pasiekė 120 narių skaičių. Veikė „Nidos“, „Juodkrantės“, „Mini-jos“ ir „Ventės“ laivai, o taip pat ir dvi gintarių įgulos.

Vadovių ir nuoširdžių rėmėjų (tėvų, vadovių vyrų ir „Lituanicos“ tunto j. budžių) pastangomis, tuntas Rako stovykloje (Custer, MI) įsisteigė jaukią stovyklavietę, pasistatė reikalingus pastatus, įsigijo palapines, keletą baidarių, valčių ir kitą reikalingą inventorių. Tunto visų vienetų sueigos nuo mokslo metų pradžios iki pabaigos vykdavo sekma dieniais Jaunimo centre. Metų slinktyje, tėvams prašant, vienetų veikla tapo decentralizuota, sueigas darant šeštadieniais po pamokų lituanistinėse mokyklose. Šiuo metu sueigos vyksta Jaunimo centre Čikagoje ir Pasaulio lietuvių centre Lemonte.

Mokslo metų laiku vienetų sueigos vyksta šeštadieniais lituanistinių mokyklų klasėse. Vienetai ruošia iškylas, gilina si skautamokslyje ruošdamiesi aukštesniems patyrimų laipsniams ypatingą dėmesį teikiant jūrinio skautavimo programų reikalavimams. Moko darbų, ruošiasi ir dalyvauja Kaziuko mugėje. Ruošia kūčias į kurias pasikviečia

„Lituanicos” tunto jūrų brolius, tėvelius ir rėmėjus. Kartu su broliais ruošia ir dalyvauja metinėje „Puotoje jūros dugne”. Kartu su „Lituanicos” tunto jūrų skautų vienetais ruošia tradicinę Klaipėdos dienos sueigą ir Jūros dienas stovyklose. Iškilmingose tunto sueigose mini Vasario 16-ją, Skaučių Susimąstymo dieną, Motinos dieną. Iškilmingos tunto sueigos pradeda dalyvavimu šv. Mišiose. Kartu su kitais Čikagos tuntais rudenį dalyvauja bendroje Sugrįžimo iš stovyklų sueigoje ir pavasarį jau tradicija tapusia savaitgalinę „Jamboree” iškylą, o taip pat įvairioje kitose bendroje su kitais tuntais veikloje, skautiškuose ir visuomeniniuose renginiuose ir įvykiuose.

Kas vasarą stovyklaujama savoje stovyklavietėje, Rake. Dalyvaujama visose LSS rengiamose Tautinėse ir Jubiliejinėse stovyklose. Nemažai sesių dalyvavo ir baigė LSS „Gintaro” vadovių lavinimo kursus. Dauguma sesių daly-

vauja LSS Brolijos ir Seserijos jūrų skautų, -čių skyrių ruošiamose buriavimo stovyklose.

Tuntui vadovavo šios tuntininkės: ps. Aldona Jovarauskienė (1967-72), ps. Irena Regienė (1972-1973), jps. A. Jovarauskienė (1973-1976), g.vv. Jolanda Aleksiūnienė (1976-1978), jps. Aldona Vesselkienė (1978-1980), s. Sofija Kunstmanienė (1980-1982), jps. Rūta Karaliūnaitė - Kirkuvienė (1982-1984), js. Ir. Regienė (1984-1987), js. Violeta Paulienė (1987-1996) ir nuo 1996 sausio mėn. - js. Viligailė Lendraitienė. Trečią dešimtmetį veiklos artėjančio tunto stovykloms vadovavo daug patyrusių vadovių; visos nusielpnūsios nuoširdžios padėkos ir įvertinimo. Visų stovyklų čia nevardinsime — jų sąrašas ilgas. Paminėsime tik pirmąją Rake įvykusią tunto stovyklą pavadintą „Nerija”, kurios vadovė buvo vs. Regina Kučienė ir šių metų bendroje Čikagos tuntų stovykloje, pagerbiant jūrų skautų 75 metų ir jūrų skaučių 60 metų su-

kaktis, pavadintoje „Kuršių Marių” vardu. Čia jūrų skaučių pastovyklei vadovavo tunte užaugusi ir subrendusi gabi vadovė js. Taiyda Rudaitytė-Chiapetta.

Dabar tuntui vadovauja tuntininkė js. Viligailė Lendraitienė su tunte užaugusių darbščių vadovių vadija.

Tuntas didžiuojasi savo eilėse užaugusia ir subrendusia sese jvs. Milda Kupcikevičiūtė-Arlauskiene jau 12 metų pasišventusiai dirbančia LSS Seserijos Jūrų skaučių skyriaus vedėjos pareigose. Taip pat ir sesėmis savanoriškų išpareigojimu vadovaujančiomis ar dirbančiomis įvairiuose visuomeniniuose ir labdaros-šalpos darbuose, vykdydamos atsakingas pareigas; tuo pačiu jos jaunesnėms sesėms rodo gero pilietiškumo ir artimo meilės pavyzdį.

Tunto veikloje svarbų vaidmenį turi rėmėjai ir talkininkai. Džiaugiamės visokeriopai talkinančiais sesių tėvais, vadovių vyrais, jūrų skautinin-

„Nerijos” tuntas 1974 metais.

„LITUANICOS” TUNTAS ČIKAGOJE

Čikagos „Lituanicos” tunto jūrų skautų L.K. Algimanto laivas (trūksta 7 jūrų skautų) 1971 m. kovo 31 d. II eil. viduryje laivo vadas jvs Bronius Juodelis, jo dešinėje — vado pavaduotojas j.b.ps. Vladas Rupinskas, jo kairėje — instruktorius j.b. valt. Algis Regis

kais,ėmis, „Lituanicos” tunto jūrų budžiais ir Čikagos skautininkų, jų „Grandis” nariais. Jų darbo talka ir pinigine parama stovyklavietėje išaugo reikalingi pastatai ir inventoriai, jie padeda stovyklose, jų pagalba būna sėkmingos Kaziuko mugės. Ilgas ilgas būtų jų nuopelnų ir pavardžių sąrašas. Dėkojame visiems. Tikimės, kad jų nepritrūks iki tuntas gyvuos, nes ateityje tikime dar ne vieną Jūrų skautų ir skaučių, o taip pat ir „Nerijos” tunto jūvilių švesti.

IR

Pirmosios „Nerijos” tunto vadijos narės — tuntininkė jvs. Aldona Jovauskienė ir jps. Vida Račiūnienė tunto pavilione Kaziuko mugėje.

„JUODKRANTĖS” TUNTAS

Pirmoji jūrų skaučių „Žuvėdrų” valtis Čikagoje įsisteigė „Aušros vartų” tunte 1954 m. sausio 10 d. Valčiai priklausė Jūra Gelaziūtė, Gražina Gudaitytė, Margarita Kavaliūnaitė, Danutė Kundrotaitė ir Gražina Sabaliūnaitė. Valties steigėja ir pirmoji vadovė buvo Rimgailė Jonynaitė-Gustainienė. Tų pačių metų pavasarį Teresė Avižiūtė, Dalia Lukošūnaitė, M. Mockaitė ir Rita Šimanskytė sudarė „Audrų” valtį. 1954 m. birželio 8 d. įsisteigė jūrų skaučių „Vaivos” laivas, kuriam vadovavo vyr. valt. dr. Aldona Survilaitė-Nakutienė.

Jūrų skautėms išaugus iki trijų laivų, LSS Skaučių Sėrijos įsakymu Nr. 21 (119), 1957 m. lapkričio 23 d. įsteigtas „Juodkrantės” tuntas. Pirmoji tuntininkė buvo s. Flora Kurgonienė, jos pavaduotoja — s. Aldona Gasnerienė, adjutantė — valt. Vilija Vilipaitė, ūdryčių „Bangelių” laivo vadė — jūrų skautė Jadvyga Lukošūnienė, jūrų skaučių „Vaivos” laivo vadė — valt. Danutė Baltramonaitytė, gintarių „Neringos” laivo vadė — vyr. valt. Dalia Lukošūnaitė, tautinių šokių vadovė — valt. Vilija Duobaitė. Tunto globėja buvo pakviesta v.s. dr. Juzė Aglinskienė, tunto kapelionas buvo v.s. kun. Jonas Raibužis.

Trejų metų laikotarpyje, iš vienos valties išaugęs tuntas vaizdžiai įrodė jaunų sesių susidomėjimą jūriniu skautavimu. Jūrų skautės ėjo skautišką ir jūrinę programą, lankė irklavimo, buriavimo ir plaukimo kursus, ruošė valčių pažangumo kursus, vadovė

kursus ir pn. Jos dalyvavo visuose LSS skautiškuose renginiuose, daug prisidėjo prie „Skautų aidų” vajeaus, budėjo lietuvių teatro pastatymuose, šokių šventėje ir visur, kur tik buvo kviečiamos, su jaunatvišku entuziazmu dalyvaudavo. 1962 m. lietuviškos jūrų skautijos 40-ies metų sukakties proga Jaunimo centre surengė vakarą — vaidinimą. Balio Sruogos linksmą pjesę „Užgavėnės bendrabutyje ties kreivuoju tiltu” režisavo valt. Dalia Bylaitienė. Vaidino „Juodkrantės” ir „Baltijos jūros” jūrų skautai: Audrius Aglinskas, Dalia Eidimaitė, Kęstutis Eidukonis, Jolanda Eigelytė, Giedrė Gasnerytė, Violeta Gasnerytė, Roma Izoikaitytė, Jūratė Jokūbauskaitė, Dalia Koncytė, Dana Koncytė, Vacys Macieža, Margis Matulionis, Vytautas Miklius, Daina Narytė, Feliksas Sereičikas, Regina Stravinskaitė ir Vida Žėruolytė. Muziką vaidinimui parašė muz. Antanas Nakas, kuris pats pravedė muzikines repeticijas. Scenovaizdis ir kostiumai buvo Dalias Lukošūnaitės ir Janinos Liškevičiūtės, choreografija — Aldonos Gasnerienės. Vaidinimui akompanavo Aušrinė Bylaitė, garsų efektus tvarkė Algis Byla. Pastatymui talkino: kun. Jonas Raibužis, padaręs dekoracijas, Stasys Gasiūnas, paskolinęs prožektūrą, Jonas Kelečius, grimavęs artistus, Kazys Veselka, tvarkęs apšvietimą ir daug vyresniųjų sesių ir brolių. Po kelių savaitių spektaklis gastroliauvo Waukeegane, pakviestas lietuvių Bendruomenės.

Tais metais, LSS Skautininkų ramovės surengtame talentų vakare, kuriame rungsi visi Čikagos tantai, „Juodkrantės” jūrų skautės laimėjo pirmas ir antras vietas. Valt. Dalios Bylaitienė pastangomis „Juodkrantės” sesės daug kartų, su menine programa, dalyvavo „Margučio” radijo programose. Tuntas ypač gražiai pasirodydavo „Kaziuko mugėse”, miesto paraduose ir kt. Tėvų komiteto globojamos „Puotos jūros dugne” buvo garsios visoje Čikagoje, pasižymėjusios gražiomis jūros gelmių dekoracijomis. „Juodkrantės” sesės kiekvienais metais, prieš Kalėdas, važiuodavo aplankyti lietuvių senelius prieglaudose; nuveždavo seneliams dovanėlių, pagiedodavo jiems kalėdinių giesmių ir maloniai su jais pabendraudavo. Kūčios i Motinos diena buvo vieni iš svarbesniųjų įvykių tunte. Niekada nebuvo pamiršta Susimastymo diena. Kartu su kitais tuntais, „Juodkrantė” dalyvaudavo Šv. Jurgio sueigose.

Stovyklos vyko kiekvieną vasarą, dažniausiai Peewaukee, Wisc., prie gražaus ir tirkamo buriavimui ežero. Tenai jūrų skautės, šalia visų skautiškų užsiėmimų, buriuodavo; dalyvaudavo regatose, plaukimo lenktynėse, irkludavo, iškylaudavo su kanojais ir pan. Kasmet, dar prieš stovyklą kartu su „Baltijos jūros” broliais juodkrantietės išplaukdavo į Mičigano ežerą, kuriame nuleisdavo vainiką žuvusių gelmėse pagerbimui. Stovyklose iškilmingai švėsdavo Jūros dieną ir pravedavo išpūdingus įžodžius. Skautavimas vyko lietuviškoje dva-

sioje, sesės išmoko daug lietuvių liaudies dainų ir stebino svečius išradingais pasirodymais prie laužų.

1957-63 metų laikotarpyje „Juodkrantėje“ išaugo daug pareigingų ir sumanių vadovų: Aušrelė Rutkienė, Dalia Dičpinigaitė, Rūta Domarkaitė, Jolanda Eigelytė, Gražina Gudaitytė, Marytė Gumbinaitė, Vida Janulevičiūtė, Vida Jucevičiūtė, Dima Karvelytė, Ramunė Kviklytė, Jonė Kregždaitė, Janina Liškevičiūtė, Marytė Mažeikaitė, Almyra Miglinaitė, Irena Pisarovaitė, Daiva Rutkaitė, Gražina Sabaliūnaitė, Regina Šiurparytė, Danguolė Urbonaitė ir kt.

Iki 1963 m. tuntui vadovavo s. Florą Kūrgonienė, s. Aldona Gasnerienė, s. Janina Janulevičienė ir ps. Dalia Lukošūnaitė. Tuntui priklausė East Čikagos, Indianoje, jūrų skaučių „Palangos“ laivas, kurio vadės buvo ps. Nijolė Kriaučiūnaitė, valt. Genė Markevičienė, ps. Vilija Krikštolaitienė, s. Aldona Gasnerienė, valt. Marytė Mažeikaitė ir valt. Rūta Domarkaitė.

1963 m. įsisteigus Lietuvių Jūrų Skautijai, „Juodkrantės“ tuntas joje tęsė lietuvišką jūrinį skautavimą. Tuntas išaugo į didelį vienetą ir įsteigė „Trakų“ vietininkiją Lemonte, IL. Vietininkijai vadovavo j.s. Dalia Lukošūnaitė, j.s. Jadvyga Lukošūnienė ir valt. Agnė Katiliškytė. Tais metais, j.s. Dalios Lukošūnaitės iniciatyva pradėjo eiti tunto laikraštėlis „Kulgrinda“, kurį redagavo poetė Liūnė Sutema. „Kulgrandoje“ atsispindėjo tunto ir kitų vietovių jūrų skaučių veikla, joje savo rašinius talpino ir jaunosios

sesės.

Kiekvieną žiemą tuntas turėjo plaukimo kursus YMCA baseine, kuriuos lankė beveik visos sesės. Iki 1971 m. išaugo daug gerų plaukikių, kurios dalyvavo ne tik Čikagos, bet ir New Yorko, Detroito ir kt. tarpmiestinėse varžybose. Žymiausios tunto plaukikės buvo Laimutė Balukaitė, Živilė Bilaišytė, Kristina Stonkutė ir Ramunė Stravinskytė. Visose varžybose jos laimėjo pirmas ir antras vietas. Žiemą taip pat vykdavo ir teoretiniai buriavimo kursai, kuriuos pravedavo broliai jūrų skautininkai. Vasarą stovyklose ir Mičigano ežere sesės mokėsi savarankiškai valdyti burlaivius. Buriuoti išmoko visos jūrų skautės, ir daugelis jų tapo buriavimo instruktorėmis stovyklose.

1967 m. Jubiliejinėje LJS stovykloje New Wasaga, Kanadoje, kurioje dalyvavo visa Lietuvių Jūrų Skautija — nuo Atlanto iki Pacifiko — vandens varžybose „Juodkrantės“ sesės pasiekė gerų rezultatų.

jp. Dalios Bylaitienės pastangomis ir jai vadovaujant, „Margučio“ radijo programoj buvo įsteigta Lietuvių Jūrų Skautijos valandėlė, kuriai signalą sukūrė muz. Antanas Nakas. 1967 m. „Lietuviai televizijoje“ vieną, ištisą programą išpildė „Juodkrantės“ tuntas. Ištrauka iš Romualdo Spalio „Gatvės berniuko nuotyčiai“, talkinant „Baltijos jūros“ tunto broliams, buvo nufilmuota gamtoje. Vaidinimas buvo pakartotas Jaunimo Centro scenoje. Režisavo jps. Dalia Bylaitienė.

Kiekvienais metais tuntas rengė bent dvi iškylas gamtoje: prieš ir po stovyklos.

Iškylose buvo ruošiamos jaunos vadovės, ir jos ėjo visas atsakingas pareigas. Į stovyklų vadijų nares visada buvo įjungtos ir jaunesnės sesės. Tunto vadovybė rūpinosi, kad kiekviena sesė, kiekvienoje valtyje turėtų pareigas ir rūpestingai jas atliktų.

Nuo 1964 m. kiekvieną sausio mėnesį tuntas, drauge su Korp' gintaru ir „Baltijos jūros“ tuntu ruošė Klaipėdos uosto muges. Mugės darbeliuose — muginukuose atsispindėjo lietuviška ir jūrinė dvasia. Mugėn buvo įjungtos visos tunto sesės, nuo pačios mažiausios ūdrytės. Jos ne tik dirbo muginukus, bet dalyvavo jų pardavinėjime, priiminėjo svečius, patarnavo kavinėse ir valgyklose. „Juodkrantės“ tunte visos buvo lygios sesės: vienos, didelės, linksmos ir darbščios šeimos narės.

1963-71 metais tunto vadijoj dirbo šios sesės:

tuntininkės buvo: j.s. Dalia Lukošūnaitė ir j.s. Dalia Bylaitienė;

Lietuvių Jūrų Skautijoje sesė j.v.s. Aldona Gasnerienė buvo Vyriausia Skautininkė ir Inkaro Tarybos pirmininkė.

Tunto tėvų komitetui vadovavo prof. Mečys Mackevičius (jis buvo ir teisinis patarėjas), Gediminas Byla, dr. Gediminas Balukas ir Aleksas Lauraitis.

Tunto gydytojai buvo j.v.s. Juzė Aglinskienė, j.v.s. Kęstutis Aglinskas, Gediminas Byla, Gediminas Balukas, Albina Prunskienė, Pranas Mažeika ir kt.

Vėliavų krikštatėviai: tunto vėliavos — v.s. Halina Plaušnaitienė ir dr. Gediminas Balukas, „Bangelių“ laivo — Zina

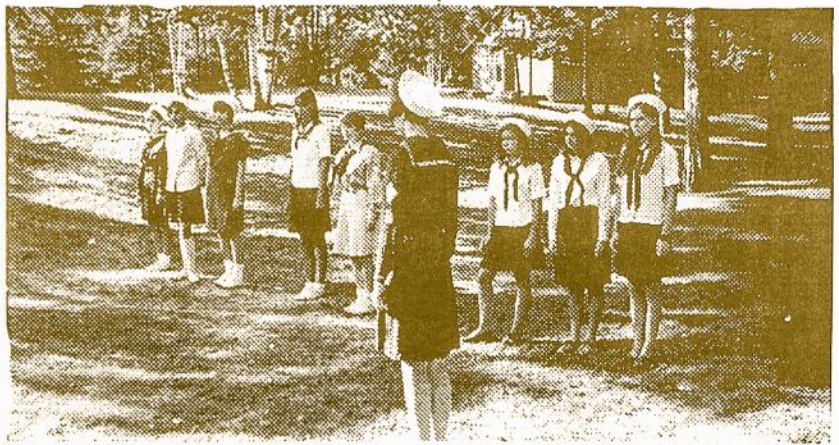
Katiliškienė ir j.s. Liudas Šlenys.

Visi sesių tėvai buvo įsijungę į tunto veiklą, daug padėjo stovyklose, iškylose, mugėse ir įvairiuose renginiuose. Rėmė finansiškai ir darbais. Daugelis jų apdovanoți Gintaro ordinu su rėmėjo kaspinu. Išskirtinos yra Sofija Gedvilienė, Janina Grybauskienė ir Aleksandra Šlenienė, neturėjusios dukterų tunte, bet visada nuoširdžiai dirbusios.

„Juodkrantės“ tuntas nuolat kviesdavo žymius mūsų visuomenininkus ir menininkus paskaitoms, pašnekesiams ir meno darbams. Greta prisiekusiųjų padėjėjų, vyresnių brolių, nuolatiniai talkininkai buvo prof. dr. Vanda Sruogienė, dail. Vana Balukienė, dail. ir aktorė Dalia Juknevičiūtė-Mackuvienė, poetė Liūnė Sutema, rašytojas Antanas Rūkas, v.s. Halina Plaušinitienė, v.s. Kazė Kuraitytė ir kt.

Liūdniausia „Juodkrantės“ tuntui nuoskauda buvo kelių vadovų netekimas, kurie per anksti iškeliavo į amžinuosius namus. Pirmoji seses paliko j.s. Marija Mackevičienė. Kiek vėliau mirė jauna vadovė jps. Vilija Čepaitė-Reagan, j.s. Jadvyga Lukošūnienė, visų jūrų skaučių ir jūrų skautų nepamirštamasis kapelionas kun. j.v.s. Jonas Raibužis ir vyr. valt. dr.: Aldona Survilaitė-Nakutienė.

Nors, palyginti, neilgas buvo „Juodkrantės“ tunto gyvavimas, tačiau jis paliko žymius pėdsakus Čikagoje. Įsąmoninės meilės jūrinei valstybei Lietuvai, išauklėjo susipratusias lietuvaites ir tikras

Čikagos ir Bostono gintarės kandidatės ruošiasi dienos darbams New Wasaga stovykloje 1967 metais.

„Juodkrantės“ tunto „Bangelių“ laivo ūdrysės su vadove Vena Lauraitiene.

Pirmosios „Juodkrantės“ ūdrysės. Jų tarpe Laimutė Balukaitė, Aušrinė Bylaitė, Daina Narytė ir Birutė Mackevičiūtė.

skaites, kurių dalis dabar vadovauja ne tik jūrų, bet ir žemės skautėms, seseriškai ištiesusios skautišką ranką mažajai lietuvaitei.

jvs Dalia Sruogaitė

TORONTO JŪRŲ SKAUTŲ ATGIMIMAS

Toronto jūrų skautai, vadovaujami Jono Birgiolo, gyvena atgimimo laikotarpį, gyva ir įvairia veikla sudominti vaikus ir mokinti juos skautiškų vertybių.

Kai Jonas Birgiolas 1993 metais perėmė jūrų skautus Toronte, jis suprato, kad ši karta yra pripratusi prie kompiuterių, televizijos, ir video žaidimų, t.y. vaikai jau turi labai daug užsiėmimų. Todėl jūrų skautų veikla turi būti ypatingai gyva ir įvairi.

Suaktyvėjo eilinė jūrų skau-

tų programa, susidedanti iš buriavimo, irklavimo baidarėmis ir valtimis, lankymo jūreivių muziejų ir mokymosi apie žvaigždes, mazgus, ir kt. Sueigose pastoviai dalyvauja maždaug 20 jūrų skautų ir bebrų, prisideda ir 4-5 tėvai. Jūrų skautai Toronte artimai bendrauja su 6-mis čia veikiančiomis jūrų skautėmis.

1994 m. jūrų skautai pradėjo pasižymėti savo išskyloimis. Tais metais vyko pirmą rimtesnę iškylą baidarėmis į Algonquin parką. Šio didžiulio

Ontario provincijos parko plotas maždaug 100,000 kvadratinų kilometrų, tai maždaug prilygtų septintadaliui Lietuvos ploto. Parke yra gyvuliukų, daug žvėrelių ir žvėrių, įskaitant meškas ir elnius. 22 jūrų skautai ir skautės bei 5 vadovai atliko ilgą plaukimo dieną ir 1,200 metrų baidarių nešimą. Pernakvoję parke, kitą dieną grįžo stovyklon, į „Romuvą“.

Nors pirma kelionė trumpa, bet buvo sunki ir vaikai daug ko išmoko. Pvz.: skautai valgo kartu. Nesvarbu kaip buvome išalkę — valgėme tik tada, kai visi užbaigėme darbus. Taip pat išmokome, kad nesvarbu kaip esame nuvargę, darbas

Toronto jūrų skautai ir bebrukai, valandėlei pertraukę laužo krovimo darbą, šypsosi jų pastovyklėn Romuvoje apsilankiusiam fotografui.

Toronto jūrų skautai, įteikia dovanėlę savo vadovui Jonui Birgiolui, dėkodami jam už įdomias sueigas ir nuotykingas iškylas.

nesiskaito užbaigtas, kol viskas nepernešta per „portažą“ tarp ežerų. Turėjome daug bagažo, todėl 1,200 metrai portažo turėjome nešti 3 kartus ir 3 sykius grįžti, t.y., kiekvieną metrą portažo, pažymėtą žemėlapyje, reikia padauginti iš 5. Taip dauginant, 1,200 metrų portažas pavirto į 6,000 metrų. Kai kurie vaikai, bandydami viens kitam padėti, dirbo iki ašarų. Suaugusiems irgi ne juokas, nes vaikai tais metais buvo per maži prisidėti prie baidarių nešimo.

Visą 1995 metų žiemą, planavom ateinančios vasaros kelionę ir vasarą sugrįžę į Algonquin parką, buvom gerai išstudijavę baidarių keliavimo teorijas. Sudžiovinom maisto produktus — mėsą ir daržoves, susipirkom geresnius

miegmaišius ir kuprines, ir iškeliavom 4-rioms dienoms. Šį sykį buvo 11 skautų (11-14 m. amžiaus) ir 4 vadovai. Portažai šį sykį sudarė 4 km (tai iš viso 20 km), jų tarpe ir vienas labai sunkus nešimas per kalnus ir dumblus net 2,100 metrų. Matėm keletą elnių, bet aciū Dievui, nei vienos meškos.

1996 metais neturėjome baidarių iškylos, bet 1997 metų kelionė buvo ilgiausia ir su ypatingais nenumatytais nuotykliais. Iškeliavome 16 skautų ir skaučių nuo 8 iki 16 metų amžiaus ir 5 vadovai. 1997 metų vasarą buvo didelė sausra, ir valdžios buvo uždrausta kūrenti laužus. Visas virimas vyko ant mažos „Coleman“ krosnelės. Sausra buvo tokia didelė, kad upėse buvo mažai vandens, o mes, kaip tik, bu-

vom išrinkę iš anksto kelionę upėmis, ne ežerais. Vandens buvo taip mažai, dažnai visiems reikėdavo išlipti ir vilkti baidares net šimtus metrų per nuslinkusias upes. Ten iš vis buvo neįmanoma baidares ir kuprines nešti, kaip per portažus, nes nebuvo kaip praskverbti per miško tankumynus. Kuo tolyn keliavome, tuo žemyn slinko vanduo. Sunku būtų buvę grįžti atgal, nes būtų reikėję vilkti baidares prieš upės srovę. Ketvirtą dieną, kai pasiekėm „Loon Tail Creek“, per kurį reikėjo iškelti į civilizaciją, ji radosi visiškai išdžiūvusi.

Ką daryti? Reikia keliauti toliau — nebuvo kitos pasirinkimo pasiekti stovyklą. Maitas beveik išsibaigė ir tėvai, laukdami savo vaikų „Romuvoje“, liko be žinių. Ar meškos

Toronto bebrų įžodis š.m. Kanados lietuvių skautų Romuvos stovyklavietėje.

suėdė vaikus? (visus 16?). Truputį rimčiau, ar neištiko kokia nelaimė? Keliavom dar 2 diena su vis mažiau ir mažiau maisto. Šeštą dieną išleidom mūsų greičiausią vadovą Antaną Pačevičių ir jo dukrą Audrą skubiai keliauti ir pasiekus civilizaciją pranešti padėti. Po 16 valandų kelionės, jie susisieikė su stovykla ir pranešė, kad esame visi sveiki, o tada apsisuko su 5-iomis picomis pradžiuginti išalkusius jūrų skautus.

Šitoje 7-nių dienų kelionėje, nukeliavom 50 km vandeniu, dažnai vilkdami baidares per apysausius upelius ir nešėme baidares ir kuprines per 10 km „portažų“ (tai sudaro 50 km ėjimo). Išmokom, kartu su vaikais, kad ypatingai sunkus darbas — plaukimas 12-14 valandų — yra įmanomas, ir kad keletą dienų ištverti su labai mažai maisto organizmui

įvertinti mūsų kasdieninę prabangą pvz.: šaldytuvai pilni maisto ir visa technologija, pagaminta modernaus pasaulio, žmogaus gyvenimo palengvinimui.

Toronto jūrų skautų iškylos į gamtą vyksta net ir žiemos metu. Jūrų skautai 1996 metais nakvojė gamtoje, palapinėse, kai lauke temperatūra buvo — 20 C. Tais pačiais metais lindom per urvus su virvėmis pasišviesdami baterijiniais žibintais, „Rattlesnake Point“ parke, maždaug 50 km nuo Toronto.

1996 žiemos metu, vieton standartinių sueigų, vadovo Birgiolo garaže jūrų skautai pastatė iš medžio 6 baidares. Tėvai labai daug prisidėjo prie darbo, kuris buvo gan sunkus, ypač kai oras buvo šaltas ir klajai nekibo prie medžio. Šios jau 1997 vasarą.

Kad daugiau sutelkti lėšų metinei veiklai, per Kaziuko

mugę, skautai bando surasti idomesnių naujų produktų pardavimui, kaip pvz. parduodamas Algio Valiūno dovanotas medus, pavadintas „Mano senelio medus“ ir L. Šileikienės „salsa“, kurią pavadinom „Mano bobutės salsa“. Kai kurie pirkėjai net ištisus metus laukia šių produktų. Bebrai ruošia įvairius žaidimus ir net pasisiūlo nuvalyti svečių batus.

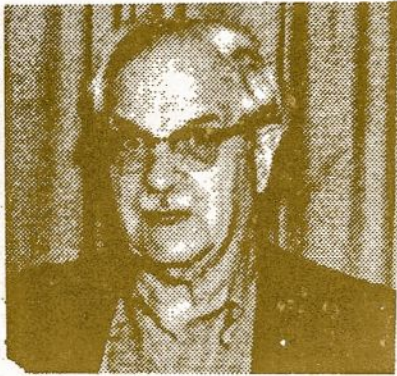
1997 rudenį, bebrus atskiriam nuo skautų, nes jų veikla turi būti žymiai skirtingesnė 16 metų berniukui ir jo 9-mečiui broliui. Bebrus sutiko perimti Viktoras Kulikauskas. Visi laukia 1998 Tautinės stovyklos.

Jūrų skautai Toronte gyvuoja. Jonas Birgiolas sugebėjo atgaivinti jūrų skautus, įvesdamas įdomią veiklą. Didelis ečiū broliui Jonui!

A.S.

APIE PIRMUOSIUS BUDŽIUS IR „BUDĮ“

M. BRAKAS

1923 metai, atnešę istorišką Klaipėdos Krašto įjungimą į Lietuvos valstybę, Klaipėdos lietuviškajam jaunimui suteikė nepaprasto patriotinio pasitenkinimo ir didelių ateities prošvaisčių. Kaip suaugusieji lietuviai ginklu įvykdė seną visų lietuvių troškimą — matyti Mažąją Lietuvą sujungtą su Didžiąja, taip mes jaunieji ieškojome savo „kovos lauko“, kuriame galėtume savaip įsijungti į darbą už didesnės ir gražesnės Lietuvos sukūrimą.

Kiek tai lietė mane ir tą būrelį mažlietuvių, kurie vėliau sudarė pirmą Klaipėdos jūrų skautų branduolį, tai mes buvome įsitikinę, kad anoji išsvajotoji Lietuva galės būti laimingesnė tik su jūra, su gerais jūrininkais ir gražiais laivais, kurie neštų Lietuvos vardą į tolimus kraštus. Į jūrą koncentravosi daugelio mūsų svajonės ir ateities planai.

Aš pats anuo metu buvau tvirtai pasiryžęs mesti gimnazijos mokslą ir pirma tinkama proga „užsimusteriuoti“ kuriame jūrlaivyje. Laukiau tik

atplaukiant kuo gražiausio ir ko didžiausio. Buvau jau net susidėjęs savo lagaminus. Mano šeima buvo nemažai susirūpinusi. Tik mano brolio Adomo pakišta gudri mintis, jog, nebaigęs mokslo, liksiu tik paprastu matrosu, o, gavęs brandos atestatą, galėsiu tapti net kapitonu, mane kiek sulaukė nuo greito mano plano įvykdymo. Jei ne ta jo mintis, suviliojusi mane dar kiek apsisvarstyti, tai turbūt nebūčiau sulaukęs pirmųjų jūros skautų, kurie pirmieji Klaipėdon atnešė skautiškąją mintį iš Kauno, iš Didž. Lietuvos.

Atsimenu, kaip, vieną šalto pavasario popietį, mane, iš gimnazijos grįžusį, brolis Adomas paklausė, ar aš nenorėčiau susipažinti su jaunuoliais, kurie kaip tik valtimi buvo atplaukę iš Kauno. Nepasakysiu, kad iš to susitikimo su „jūreiviais“ iš Kauno tikėjausi pasipirties ar naudos savo planams. Ir pirmas mano įspūdis buvo atitinkamas: jaunuoliai išvargę ir sušalę, apsirengę ne visai pagal mums klaipėdiškiams įprastą jūreivišką „manierą“; jų valtis atrodė menkutė, primityvi ir visai neatitinkanti mums, „tikriems“ jūrininkams, žinomą „standartą“.

O vis dėlto tas susitikimas su Kauno jūrų skautais buvo lemtingas.

Jau trumpas susipažinimas parodė, kad svečiuose iš Kauno slypi tas pats jūreiviškas veržlumas kaip ir mūsų, kad

jie buvo pagauti to paties „jūreiviškos“ Lietuvos idealo. Pasirodė, kad jie visai puikūs vyrai, kuriais greit ėmėm didžiutis.

Jie pasiūlė Klaipėdoje steigti jūrų skautų padalinį ir pavedė man eiti pirmojo tokio padalinio steigėjo pareigas. Dar jiems beviešint Klaipėdoje išmokau pirmuosius skautybės pagrindus, susižavėjau skautiškąja mintimi ir pajutau, kad čia yra visos organizacinės ir idėjinės priemonės lietuviškiems jaunuoliškiems ir jūreiviškiems idealams įgyvendinti.

Tai buvo 1924 metų pavasarį. Nebeatmenu visų tų malonių jaunuolių pavardžių, o tik Košto Jurgelevičiaus, Labausko, Kuizino, Stirbio ir Vojevodskio.

Grįžę Kaunan, jie man išrūpino formalų dokumentą, kuris mane įgaliojo Klaipėdoje steigti jūrų skautų organizaciją. Originalą tebeturiu. Štai jo tekstas:

Lietuvos Jach Klubo Jūrų Skautai.

Kaunas, 1924 m. Gegužės mėn. 9 d. Nr. 36

Liudymas

Šiuo liudijama, kad moksleivis Martynas Brakas tikrai yra Lietuvos Jacht Klubo Jūrų Skautų organizacijos įgaliotas kurti Klaipėdoje I-sios Draugovės skyrių. Nuo 1924 m. balandžio mėn. 21 d. minėtajam p. Brakui yra pavesta eiti Klaipėdos skilties skiltininko pareigas.

Jacht Klubo Komandoras:

Inž. V. Skardinskas

I-sios Draugovės Draugininkas:

Vyr. Sktp. P. Jurgelevičius
Keletas kelionių Kaunan

dar labiau sustiprino mūsų ryšius su naujais draugais. Ypatingai maloniai dar ir šiandien prisimenu savo apsilankymus pas Petrą Jurgelevičių. Jo užsidegimas skautybe, jo nepaprastas darbštumas (visada būdavo apsikrovęs knygomis ir raštais apie skautus) ir jo didelis nuoširdumas padarė jaunuolį iš audringo ir vėsoko lietuviško pajūrio gilų ispūdį. Mano ryšiai su Didžiosios Lietuvos skautais vis plito ir gyvėjo (tais pačiais metais su jais dalyvavau pasauliniame skautų Džiamborėje Danijoje, kuri ir kitais atžvilgiais nulėmė mano ateitį...), o lygiagrečiai mano planai sėsti į pirmą pasitakantį gerą jūrą ir išplaukti į tolimus kraštus vis daugiau bluko, kol pagaliau vieną dieną išpakavau sudėtus lagaminus ir nusprendžiau likti Klaipėdoje, prie lietuviško pajūrio ir prie jūrų skautų.

Bet anot formalaus įgaliojimo iš „Lietuvos Jacht Klubo Jūrų Skautų“, jaunuoliško veržlumo ir užsidegimo bei skautiškų organizacinių ir idėjinių pagrindų toli gražu neužteko sukurti pirmajai jūrų skautų skilčiai Klaipėdoje. Reikėjo surasti bendradarbių, pinigų ir laivo, tikro jūrų laivo.

Pirmieji Klaipėdos jūrų skautai buvo artimi mano draugai mažlietuviai. Jie greit buvo pagauti skautiškųjų idealų ir noriai įsijungė į pirmųjų jūrų skautų eiles. Tai buvo Fricas ir Valteris Buntinai, Kristupas Plonaitis, Jurgis Stiklorius, Martynas Gelžinis, Jonas Gunga, Mikelis Kiupelis, Erikis Purvinas ir dar keli, kurių pavardžių, de-

ja, nebeatsimenu. Neilgai dėse ir nedaug laiko gaisome besigilindami į skautybės dėsnius, besimokindami mazgų ir špleisų rišimo ir pasisavindami jūrininkystės pagrindus. Mes netrukus pradėjome koncentruoti savo jėgas daugiau į tinkamo jūrų laivo įsigijimą. Be jo, žinoma, visas mūsų darbas būtų likęs tuščias ir neįdomus.

Pirmasis mūsų laivas buvo Klaipėdos Uosto Valdybos irkluojamoji ir buriuojamoji valtis, valdybos pirmininko kapitono Stulpino įsakymu mums perleista naudotis. Tai buvo „tikra“ valtis, sunki, stipri, su ana, kuria atplaukė mūsų draugai iš Kauno, nesulyginama. Kapitonas Stulpinas mus rėmė dar ir kitu būdu: jis leido mums naudotis Koggalio tvirtovės patalpų dalimi. Į Koggalį ir keldavomės ana valtimi, maloniai irdamiesi pasroviui ir kietai kibdami už sunkių irklų, kai reikėdavo grįžti prieš stiprią Nemuno srovę atgal į Uosto valdybos uostą. Ta valtimi išmokome ir buriuoti. Pirmas mūsų buriavimo mokytojas buvo uosto dešimtininkas Veisonas, malonus senukas, visą savo ilgą amžių praleidęs jūroje ar prie jūros. Jūrininkystės teoriją ir kitus jūreiviams žinotinus dalykus mums dėstė Klaipėdos uosto locas Andžejauskas, nuolatinis mūsų draugas ir nuoširdus mūsų žygių rėmėjas.

1924 metai praėjo žengiant pirmuosius organizacinius žingsnius, gilinantį į jūrininkystę ir skautybę. Sekančiais metais sukrutome dar labiau. Darėme iškylas — pėsčiom, deja, ir skautų „sausokų“ uniformose. Pirmą ilgą iškylą

mus nuvedė Rygon, pas lietuvių skautus Latvijoje.

Mūsų eilės ėmė augti. Vis daugiau atsikeldavo lietuvių iš Didž. Lietuvos, o su jais jaunuolių, kurie tapo nuoširdūs ir malonūs bendradarbiai: Steponavičiai ir Tomaševičius (uosto radiotelegrafistai), broliai Bagdonavičiai, Varnas, Knopfmileris, Grajauskas, Bakūnas, Pogoželskis, Veleris ir kiti. Skautų eilės ėmė didėti, kad dalis atsiskyrė ir įsijungė į sausumos skautų eiles. Atsirado draugovė, vėliau net tuntas, kurio pirmas tuntininkas buvo didelis mūsų rėmėjas dr. V. Didžys.

Bet didėjančios ir stiprėjančios mūsų eilės vis sirgo vienu skaudžiu ilgesiu: turėti didelį „tikrą“ jūrų laivą, kuris mus galėtų nunešti į jūrą ir tolimus kraštus.

Anais laikais Baltijos jūroje kontrabandininkai buvo išvystę didelę prekybą spiritu. Lietuvos pasienio policija juos gaudydavo ir kartais jų vieną kitą ir pagaudavo. Sykį policija iš jūros atvilko burinį laivą, kuris iškart sukėlė didelį mūsų susidomėjimą. Tai buvo baltai dažytas, stiprus ir, matyt, kadaise kokio jūros mylėtojo statytas kuteris vardu „Malaya“. Jau pats vardas sužadino mūsų romantiškus jausmus. Dažnai, labai dažnai vaikščiodavome prie to laivo, kartais net slapta į jį įlipdami ir čiupinėdami jo įrengimus. Bet kaip tokį laivą įsigyti vargšams jūrų skautams? Atrodė, kad ilgesys ir liks ilgesiu.

Bet po metų išgirdome, kad tas laivas bus parduodamas iš varžytinių ir kad niekas kitas be mūsų jo įsigijimu nesidomi.

Buvo aišku, kad gali susidaryti proga įsigyti tą laivą, jei tik sugebėsime sukelti pinigų. Sužinojome, kad Kaune veikia „Moterų Draugija Tautiniam Laivynui Remti“, kuri esanti „bagota“ ir galėtų mums padėti, jei tik tinkamai bus sužadintas tų ponių susidomėjimas mūsų idealais ir mūsų planu.

Jau gerokai priartėjus varžytinių datai ir, žinoma, mūsų visų nervams jau gerokai įsitempus, reikalingus pinigus iš Kauno atgabenti apsiėmė mūsų skilties narys Leonas Veleris, neseniai iš Tauragės atsikėlęs Klaipėdon lankyti lietuviškąją gimnaziją. Jis buvo turtingiausias ir „prašmatniausias“ iš mūsų visų. Jis nuvyko Kaunan su gražiai surašytu prašymu ir — gavo iš minėtos Draugijos 10.000 litų. Tąją sumą ir įsigijome „Malają“. Mūsų džiaugsmas buvo neapsakomas.

1926 metų, rodos, pavasarį laivas jau buvo mūsų. Mūsų darbas, žinoma, tuojau ėmė gyvėti iki aukščiausio laipsnio. Bet jaunuolių judrumas ir susižavėjimas tuoj susidūrė su kietomis praktiško jūrininkavimo kliūtimis, kurias tik palengva ir sunkiai galėjome nugalėti. Kai „Malaya“ perėmėme į savo rankas, pastebėjome, kad dar daug reikės pinigų, kol su ja galėsime pasirodyti viešai ir su pasididžiavimu. Burės, kurios kontrabandininkams buvo reikalingos tik bėdoje, buvo supelėjusios ir pajuodavusios. Motoro smagratis buvo sprogęs, jį reikėjo lieti iš naujo. Visas laivas seniai bebuvo „ragavęs“ gero dažo ir dervos. Visas virves, mums atrodė, reikėjo

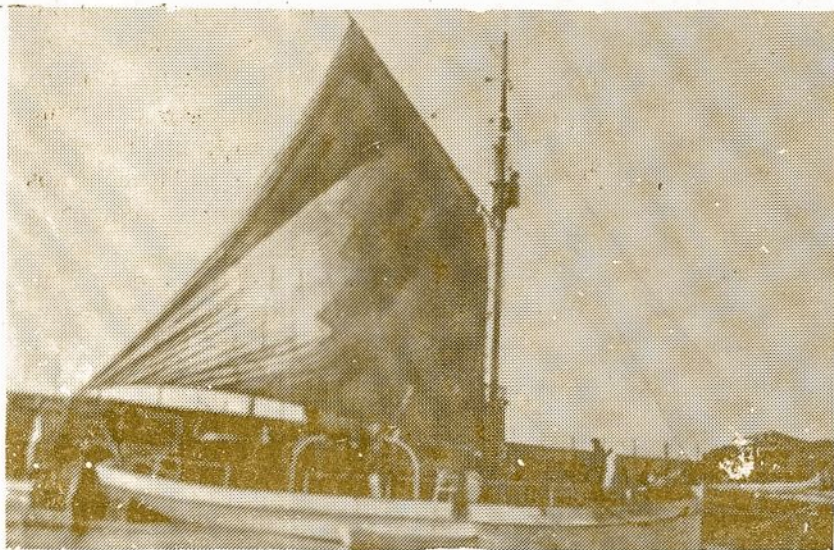
išmesti. Kol viską sutvarkėme bent pakenčiamai, daug pinigų reikėjo „kaulyti“, kur tik jautėme palankumo mūsų tikslams. Bet dėka Klaipėdos Krašto gubernatoriaus visokių fondų, Skautų Brolijos ir kitų rėmėjų dosnumo jau 1927 metais laivą buvome taip aptvarkę, kad drįsime leistis į pirmą trumpą kelionę po Klaipėdos uosto vandenį. Ta kelionė vos nesibaigė nelaimė. Nemuno srovė buvo stipresnė negu silpnas vėjelis, kuris tą dieną pūtė; jis neįstengė mūsų laivą nešti ten, kur vairas norėjo. Srovė mus vos vos neužnešė ant šiaurinio Klaipėdos molo akmenų, kaip tik toj vietoj, kurioje mūsų laivas — tada jau „Budys“ — tikrai rado tragišką galą keletą metų vėliau. Nuo to pirmojo patyrimo mes niekad be tvarkingo motoro į jūras nebesileisdavome. Gerai išstudijavome Nemuno srovės ypatumus ir vengėme šiaurinio molo akmenų lyg kokios pabaisos.

Dar tais pačiais metais leidomės į pirmą ilgesnę kelionę jūron, Liepojon. O 1928 me-

tais, per Sekmines, net iškeiliavome skersai Baltijos jūros, Gotlando salon. Vėliau, kai jau aš pats studijavau užsienyje, Klaipėdos jūrų skautai, pasivadinę budžiais, savo laivu nukeliavo Kopenhagon, Rygon ir vėl Gotlandan. O Kuršių mariose jie buvo labai dažni svečiai.

Kodėl Klaipėdos jūrų skautai pasivadino budžiais ir iš kur atsirado vardas „Budys“? Mums Klaipėdos lietuviams visokie svetimžodžiai labai nepatikdavo. Nepatiko mums iš pat pradžios nei žodis „skautas“. Kokia graži skautybė — toks nepakenčiamas buvo žodis „skautas“. Negi negalima surasti tinkamo lietuviško žodžio jo vietoje?

Sykį kreipiaus patarimo į Vydūną, kuris buvo dažnas svečias mūsų šeimoje ir buvo taip pat susižavėjęs skautiška mintimi ir mūsų žygiais. „Koks jūsų šūkis?“ — paklausė manęs Vydūnas. „Budėk!“ — atsakiau. „Na, tai kodėl nesivadinate budžiais, jeigu budite, ir kodėl nevadinti jūsų laivą „Budžiu“, buvo Vydūno

Klaipėdos jūrų skautų jachta „Budys“.

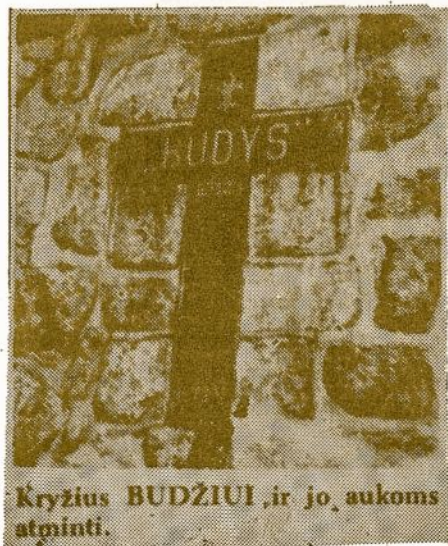
„NERIJOS” TUNTO 1996//97 VEIKLOS METŲ APŽVALGA

„Nerijos” jūrų tuntas išsi-vystė ir išaugo iš 1969 m. liepos mėn. Čikagoje įkurto 6 ūdryčių vieneto — valties. Jo ugdymui daugiausiai pasidar-bavo energinga vadovė Aldona Jovarauskienė. Per 28-nerius tunto veiklos metus jo eilėse

patarimas, kurį mes tuojau su džiaugsmu priėmėme.

Nors formaliai pirmas jūrų skautas Klaipėdoje buvau aš pats, tačiau skautų organiza-cija Klaipėdoje niekad nebūtų išsivysčiusi ir žydėjusi, jeigu ją nebūtų rėmę žmonės, insti-tucijos, įstaigos ir įmonės, ku-rie, kaip ir mes budžiai ar skautai, degė tuo pačiu lietu-višku patriotizmu, žavėjosi skautybės idealais ir mylėjo Baltijos jūrą. Jų dėka galėjau keletą savo jaunystės metų pašvesti lietuviškajai jūrinin-kystei ir jūrų skautybei. Tuos metus visada prisimenu su di-deliu laimės ir pasitenkinimo jausmu.

„Skautų aidas”
1957 m. kovo mėn. Nr. 3

Kryžius BUDŽIAI, ir jo aukoms atminti.

žygiavo keli šimtai sesių, va-dovaujamų patyrusių vadovių. Šiuo metu tuntui priklauso daugiau 50 sesių. Šioje kaden-cijoje (1996/98) tuntui vado-vauja tuntininkė js. Viligailė Lendraitienė su darbščia vadi-ja, kurios narių dauguma užaugusi skautaudama „Neri-jos tunte”. Dabartinę vadiją sudaro: tuntininkės pavaduo-toja js. fil. Virginija Rimeikie-nė, išdininkė — j.ps. Dainą Rudaitienė, komendantė — g. Kristina Jonušaitė, gintarių vadovė — js fil. Taiyda Chia-petta, jūrų skaučių vadovė — jps Aleksandra Gražytė, jūrų jaunių vad. — jps. fil. Rūta Kirkuvienė, ūdryčių vad. — g. Dana Navickaitė-Strub, ūdry-čių globėjos — g. Aldona Weir ir g.v.v. Laima Bacevičienė. Kaziuko mugės darbų koordi-natorė — jps. Laura Lapins-kienė, jps. Rasa Tallat Kelp-šaitė ir jvs. Violeta Paulienė.

Tunto vienetų sueigos vyks-ta šeštadieniais, po pamokų li-tuanistinėse mokyklose Jauni-mo centre Čikagoje ir Pasaulio lietuvių centre, Lemont — ei-namas skautamokslis, ruošia-masi aukštesniems patyrimo laipsniams, mokomasi darbe-lių, žaidimų ir kt. Ruošiamos išskylos, iškilmingos sueigos ir kt. renginiai.

1996/97 veiklos metais pa-žymėtini veiklos svarbesni įvykiai ir darbai:

1996 m. rugsėjo mėn. — bu-riavimo iškyla Michigan eže-re. Spalio mėn. pasidaruota ir dalyvauta drauge su jūros skautais ruoštoje tradicinėje „Puotoje jūros dugne”. Lapk-

ričio mėn. — jūrų skautės ir j. jaunės Vėlinių proga dalyvavo Tautinėse kapinėse. Gruodžio mėn. bendros Kūčios su jūrų skautais, tėvais ir svečiais. Taip pat suruošta iškyla į Brookfield zoologijos sodą.

1997 m. pusmetyje — sausio mėn. bendra su jūros skautais tradicinė iškilminga Klaipėdos dienos sueiga. Vasario mėn. — čiuožimo ir slidinėjimo iškyla. Kovo mėn. — Kaziuko mugė Jaunimo centre. Mugės atida-rymą pravedė gintarės. Ba-landžio mėn. sueigos buvo skirtos baigimui pasiruošimų aukštesnėms patyrimų laip-sniams. Gegužės mėn. suorga-nizuotas ir prarastas gėlių išpardavimas, kurio pelnas skiriamas stovyklavietės pa-taisymams. Birželio mėn. veiklos metus užbaigė kartu su kitais Čikagos tuntais daly-vaudamos savaitgalio stovyk-loje — „Dziamborė '97”, vyku-sioje dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų ūkyje, Lemonte.

Šiuo metu „Nerijos” tunto sesės, kartu su kitais Čikagos tuntais stovyklauja Rako sto-vyklavietėje nuo liepos 12 iki 26 d. vykstančioje „Kuršių Marios” stovykloje. Stovyklos pavadinimas buvo vienbalsiai nutartas pagerbiant šimt švenčiamą lietuvių jūros skau-tų įsisteigimo ir veiklos 75 metų jubiliejų ir jūrų skaučių 60 metų veiklos sukaktį. Šios sukaktys buvo iškilmingai pa-minėtos stovykloje sekma-dienį, liepos 20 d. vykusioje Jūros dienoje. Jūrų skaučių pastovyklei vadovauja js. fil. Taiyda Chiapetta.

Veiklos metus baigiant dė-kojame sesių tėveliams ir rė-mėjams, taip pat „Lituanicos” tunto jūrų broliams

JŪROS SKAUTAI, KURIE NEPASIEKĖ KLAIPĖDOS

Į Buriavimo mokyklą Klaipėdoje 1936-37 metais įstojo nemažai jaunimo, daugiausiai jūros skautai. Su kai kuriais teko arčiau susipažinti. Vienas jų — V. Bagdonavičius įstojo vėliau į mūsų „Birutės“ laivą. Gal po metų jis išvyko praktikai į Suomijos kapt. Eriksono burlaivių laivyną, su kuriuo apiburiavo pasaulį, įsigijo kapitono pavaduotojo diplomą ir per karą buvo okupantų nužudytas Leningrade.

Kitas, nemažesnis jūrininkystės entuziastas buvo A. Urbelis; jaunas pradėjęs dirbti svajojo įsigyti nuosavą jachtą. Buvo „Vytenio“ jūros skautų laivo vadu. Jam pakliuvo į rankas prancūziškas buriavimo žurnalas, kuriame rado skelbiant jam patinkamą jachtą.

1939 m. surinko įgulą, kurią sudarė V. Gedgaudas, buvęs jūros skautų vadovas Mažeikiuose ir taip pat mokėsis Buriavimo mokykloje, „Vytenio“ laivo jūros skautai L. Garolis ir M. Grincevičius, bei S. Zairys, jūros skautas Klaipėdoje, buvęs „Birutės“ laive.

Jachtą nupirko A. Urbelis. Ji buvo gerai pastatyta ir tinkama tolimoms kelionėms. Pavadinta „Baltoji lelija II“. Bandomosios kelionės buvo sėkmingos, nors jachta ir neturėjo variklio. Įgula apsiprato su jūra ir atrodė, kad jau bus galima buriuoti į Klaipėdą. Europoje jau buvo prasidėjęs karas ir jūros keliai tapo nesaugūs.

Sustojus Rosscof uoste, per radiją atėjo žinia, kad sovietinė kariuomenė Lietuvoje įsteigė savo bazes. Kolei padėtis Lietuvoje išaiškės, nutarta susilaikyti laikinai nuo plaukimo į Klaipėdą (o iš tikro į Šventają, nes Klaipėdoje jau šeimininkavo nacistinė Vokietija).

Laikas bėgo ir įgulai pradėjo stigti pinigų, todėl V. Gedgaudas, L. Garolis ir S. Zairys nutarė jachtą palikti ir stoti į Prancūzijos svetimšalių legioną.

Likę du įgulos skautai atsirado nepavydėtinoje padėtyje — be pilnos įgulos ir beveik be pinigų. Teko maitintis maisto likučiais restoranuose, kartais pavykdavo už talkininkavimą gauti šviežios žuvies iš vietos žvejų. Buvo aišku, kad be pinigų toli nenukeliausi. Įgulą papildė kitas jūros skautas A. Valadkevičius, kuris plaukiojo švedų laivu. Bet į Lietuvą vis tik išvyko M. Grincevičius, kuris vėliau iš Vokietijos atsirado Kanadoje ir dažnai su manim buriuodavo. Dabar jau jo nėra gyvųjų tarpe. Taip jachta visą žiemą prastovėjo uoste.

1940 m. vasaros pradžioje vokiečiai įsiveržė į Prancūziją, todėl A. Urbelis ir A. Valadkevičius nutarė išburiuoti į Angliją. Su jais kartu išburiavo ir prancūzų kariai.

Bet Anglijoje kažkas juos įtarė esant vokiečių šnipais, patupdė į kalėjimą ir, tik išsikūšus Lietuvos atstovybei, jie buvo paleisti. Abiems pavyko gauti darbą laive, kuris plau-

kė į New Yorką. Atvykus į New Orleans uostą, imigracijos pareigūnai leido jiems vykti į New Yorką ir plaukioti Lietuvos Baltijos Lloyd laivu „Denny“, kuris turėjo būti pavadintas „Trakai“. Atvykę į New Yorką to laivo nerado. Karo metu trūko jūreivių, todėl abu ilgą laiką plaukiojo JAV laivuose ir išliko gyvi. Deja, A. Valodkevičius susirgo ir mirė.

A. Urbelis įsigijęs kapitono pažymėjimą plaukiojo ir karui pasibaigus. Laisvalaikiu atstatydavo senas pagarsėjusias jachtas, dirbo jūreivių mokyklose buriavimo mokytoju. Dabar senas jūrininkas praleidžia dienas Floridoje.

Karui pasibaigus V. Gedgaudas pranešė, kad iš trejeto žuvo S. Zairys prancūzų legionieriam, keliantis į Narviką, Norvegijoje. V. Gedgaudas dirbo Prancūzijoje ir JAV žurnalistu. Ilgai redagavo „Dirvą“. L. Garolis liko gyventi Prancūzijoje. Taip tie jūros skautai išsisklaidė, — o jachtą „Baltąją leliją“ anglai nusavino ir naudojo minų ieškojimui.

v.j.s. B. Stundžia

Kapitonas A. Urbelis karui pasibaigus.

Postmaster: send address changes to

SKAUTU AIDAS

4613 W. 106 Pl.
Oak Lawn, IL 60453-5246

Lithuanian World. Comm.
5620 S. Claremont Ave.
Chicago, IL 60636

Jūrų skautų ir skaučių vardu visiems broliams ir sesėms linksmų Kalėdų linki „Nerijos“ tunto gintarės. Iš k.: jps. Aleksandra Gražytė, Kalėdų senelis, js. fil. Taiyda Chiapetta ir fil. Jūratė Jankauskaitė.